Türkiye ve
Türkiye Kürdistanı
Sol Birliği'nin
aylık yayın organı

15 Aralık 1987
15 Ocak 1988
Yıl 3, Sayı 32-33
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

İnsan hakları
ve
demokrasi için
birlikte
mücadele

ANAP azınlık oyla mecliste çoğunluk sağladı

Gündemde yine demokrasi var

29 Kasım erken genel seçimi beklendi şekilde sonuçlandı ve Özal, seçmenlerin ancak üçte birinin oyunu alaarak mecliste üçte iki gibi ezici bir çoğunluk elde etti. Böylece Özal, eşi benzeri görülmedik ölçüde antidemokratik bir seçim sistemi sayesinde bir beş yıl daha işbaşında kalmayı zorla sağlamış oldu. 1983'te yapılan göstermelik genel seçimde oyların yüzde 45'i ile yüzde 52'lik bir parlamento çoğunluğu elde eden ANAP, bu kez oy oranı yüzde 36'ya gerilediği halde meclis teki sandalyelerin yaklaşık yüzde 65'ini kazandı. Sırf bu olgu bile, seçim sisteminin niteliğini apaçık gözler önüne sermeye yeter. Seçmenlerin sadece yüzde 36'sının oyunu alan, bu demektir ki, yüzde 64'ü tarafından reddedilen ANAP, tek başına, hem de ezici bir çoğunlukla iktidar olabilmiştir.

Seçimin hemen öncesinde seçim kanununda yapılan değişiklikler, bu sonucu sağlamaya yönelikti. Amaç, her ne pahasına olursa olsun ANAP'ın tek başına meclis çoğunluğunu ele geçirmesini sağlamaktı. Zaten alabildiğine antidemokratik olan seçim kanunu bu amaçla daha da zorlanarak, "risk unsuru" en aza indirgendi. İktidar partisi lehine yapılan değişikliklerle, seçim, sonucu önceden belli bir formaliteye dönüştürüldü. Bu yüzden de seçim öncesinde alışılmış "seçim havası"na bir türlü girilemedi. Eğer oy kullanma mecburiyeti olmasaydı, hiç kuşkusuz seçime katılma oranı çok düşük kalacaktı. Oyunun kurallarını kendi işine geldiği gibi belirleyip, keyfince bozup yeniden oluşturan ANAP'ın oyunun bozmanın yolu da zaten buradan geçiyordu. Yani bir seçim boykotunun zemini önemli ölçüde oluşmuştu ve meşruiyeti de vardı. Yoksa demokrasiyle uzak yakın ilgisi olmayan mevcut koşullarda ve böylesi bir seçim sistemiyle yapılan genel seçimde ANAP'ın kaybetmesi mümkün değildi.

DSP faktörüne de bu açıdan yaklaşmak gerekir. Sosyal demokrasinin oylarının bölünmesi ANAP'a fazladan 60-70 milletvekilliği daha kazandırmıştır ama, bunun so rumluluğu herşeyden önce seçim sisteminde, o sistemi getiren rejimde ve onun uzantısı ANAP'ta aranmalıdır. Dahası bu seçim hokkabazlıklarına bile bile lades diyen, Özal'ın dayatmalarına nerede ise hiç itirazsız boyun eğenler de bugün bunun sonuçlarına katlanmak durumundadır.

Seçim sonuçları rejimin ve burjuvazinin temsilcileri tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanırken, sürekli olarak "istikrar" unsurunun altı çizildi. Kenan Evren'e göre "Türk halkı istikrarı seçmişti"! Rejimin ve destekçilerinin "istikrar"dan ne anladıkları apaçık görülüyor. Onların gözünde istikrar, mevcut rejimin aynen devamıdır; demokratik hak ve özgürlüklerin yokluğudur; IMF patentli "istikrar tedbirleri" nin hiç itirazsız ve aksamaksızın sürdürülmesidir; emekçilerin seslerinin kısılmasıdır. Seçmenin böylesi bir "istikrarı" seçmediği ise kesindir. Bu

Devamı 7. sayfada

Nükleer silahsız dünyaya doğru tarihi bir adım

Washington Zirvesi'nde INF Antlaşması imzalandı

8 Aralık 1987'de Washington'da bir araya gelen SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov ve ABD Başkanı R.Reagan orta ve orta-kısa menzilli nükleer füzelerin kaldırılmasına ilişkin tarihi anlaşmayı imzaladılar.

Politik Gündem

29 Kasım seçimlerinde yüzde 36 oy alan ANAP, parlamentoda yüzde 60'ı aşkın çoğunluk sağlarken, çoğunluk oyları alan muhalefet parlamentoda azınlıkta kaldı. Antidemokratik koşullarda yapılan seçimlerle, sonuçta, halkın iradesinin yansımadığı, rejime uygun düşen çarpık bir parlamento bileşimi ortaya çıktı.

12 Eylülcü generallerin 1983 seçimlerinde vetolarla halkın iradesine ambargo koyma geleneği, bu kez Özal ve partisince uygulandı ve antidemokratik seçim yasasıyla ANAP parlamentoda yine çoğunluk sağlayan parti oldu.

Devrimci, sol güçler daha baştan, antidemookratik seçim yasasına karşı çıktılar, bu koşullarda seçimlerin boykot edilmesinin en uygun yol olacağını söylediler. Ancak, bunun sağlanamadığı koşullarda, diktatörlüğün tecridinin hızlandırılması ve demokrasi güçlerinin kazançlı çıkması için seçim platformunda yer aldılar. Onlar, yasaklar altında girdikleri seçim platformunda demokratik istemleri savunanlar, eşitsiz koşullarda barış ve demokrasi konularını, sosyal ve ekonomik sorunları tartışma gündemine getirmeye çalıştılar.

Yine de, seçim sonuçları, Özal **"seçim zaferi"** iddialarının tersine ANAP'ın 1983 seçimlerine göre yüzde 8 oy yitirmesi ve halkın demokrasi özlemini dile getiren oyların seçim platformuna antidemokratik seçim yasasının prizmasından çarpık da olsa yansımasıyla belirleniyor.

Seçim sonrasındaki hızlı gelişmeler ise, seçimleri 'demokrasiye geçişin son adımı' olarak lanse etme peşinde olanların çabalarının aksine, ülkenin temel sorununu, demokrasi ve insan hakları sorununu çıplak biçimde ortaya çıkarmıştır.

Antidemokratik koşullarda oluşan parlamentonun açılışını kimseye kaptırmayan Evren, parlamentonun iradesini hiçe sayarak meclis başkanının koltuğunu bir yana fırlatmış, parlamento üyelerine 'gereken uyarılarını' yapmıştır. Muhalefet partilerinin tepkileriyle de sonuçta ortaya çıkan, seçimler ve demokrasiye geçiş arasındaki bağlantı iplerinin ne kadar sahte olduğu ve demokrasi sorununun ülkenin politik gündeminden kolayca inmeyeceği gerçeğidir.

Öte yandan, rejim yakasını insan hakları suçlarından sıyıracak durumda değildir. Seçimlerle Batı'da "demokra-

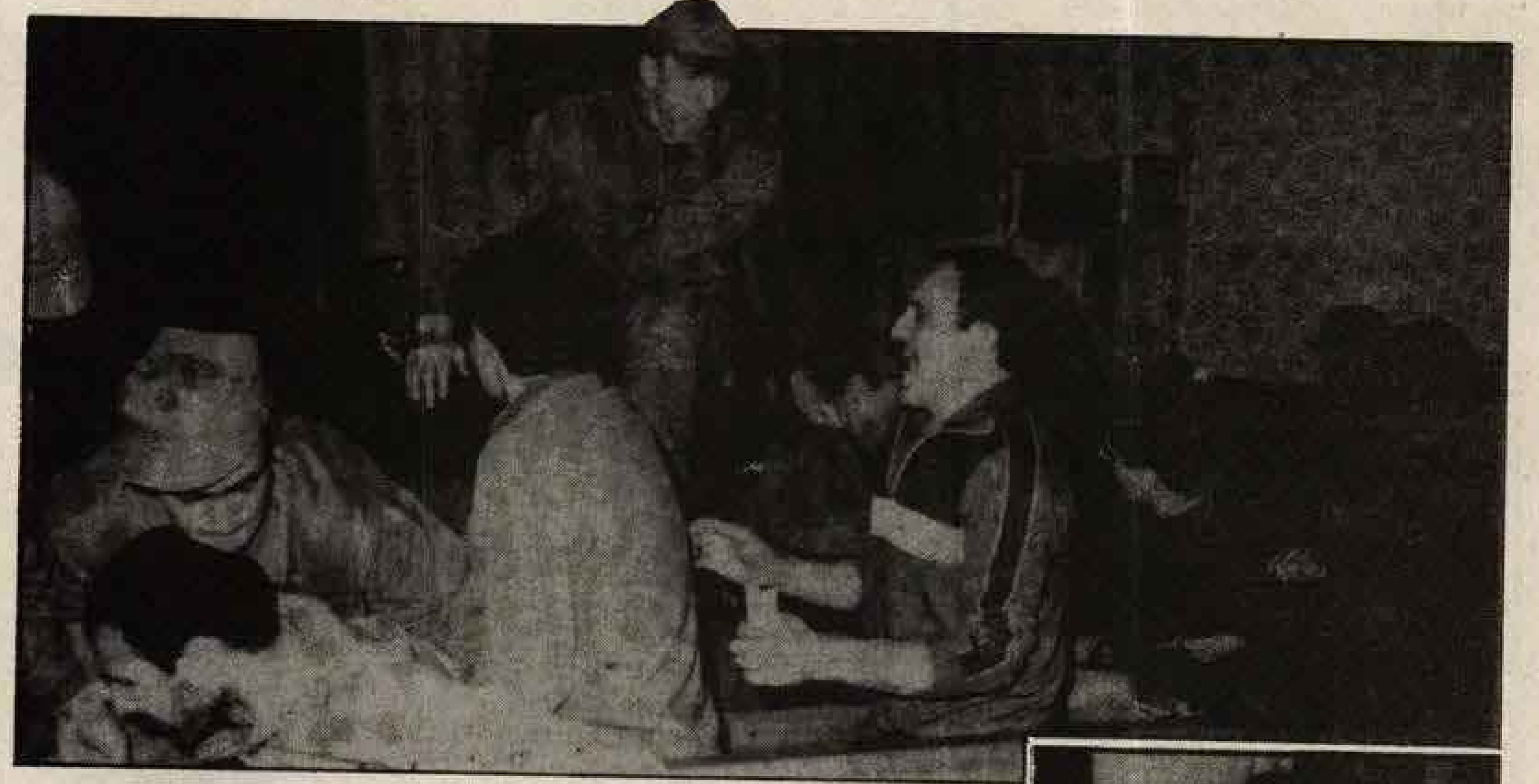
Devamı 7. sayfada

"Çağ atlayan" ülkede insan hakları ayaklar altında

İnsan Hakları Derneği'nin başlattığı "İdam cezasının kaldırılması ve genel af" kampanyasında toplanan 130 bin imzayı içeren dilekçe, 10 Aralık günü dernek genel başkanı Nevzat Helvacı başkanlığında 24 kişiden oluşan bir heyet tarafından TBMM Genel Sekreterliği'ne sunuldu. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 39. yıldönümünün kutlandığı İnsan Hakları Haftası'nın ilk gününde 23 klasörden oluşan 130 bin imzalı dilekçeyi ileten heyette, F.Almanya Sosyal Demokrat Partisi milletvekili M.Ganseford ile Yeşiller milletvekili E.Olms da hazır bulundular.

Dilekçenin TBMM'ye iletilmesinden önce bir basın toplantısı düzenleyen Nevzat Helvacı, evrensel bildirgenin 39. yılında Türkiye'nin insan haklarının çok gerisinde kaldığını, bu bildirgeyi zenginleştirip hukuksal bağlayıcılığı olan hükümlerle güçlendiren bir dizi uluslararası sözleşme ve protokolün Türkiye tarafından ya hiç onaylanmadığını, ya da bir takım sınırlamalarla kabul edildiğini belirtti. Helvacı, Avrupa Konseyi'nce imzaya açılan işkenceye karşı sözleşmeyi onaylamayan iki ülkeden birinin Türkiye olduğunu da sözlerine ekledi.

İnsan hakları ihlalleri 12 Eylül sonrasında had safhaya

vardı. Tüm temel insan hak ve özgürlükleri ayaklar altına alınırken, en temel hak olan yaşama hakkı da bundan nasibini fazlasıyla aldı. Sadece sayıları elliye varan idam cezalarının infazı ile değil, aynı zamanda düzenlenen "sürekavları" ilę sokak ortasında insanlar göstermelik bir yargılamadan dahi geçmeksizin katledildi. Kolluk kuvvetlerine "infaz taburları" gibi sorgusuz sualsiz insan öldürme yetkisi, şimdilerde ortaya çıkarıldığı gibi yazılı emir şeklinde verildi. Emir komuta zinciri altında çalışan asker mahkemelerde, işkence altında alınmış "itiraf"lara, bir-iki yalancı şahidin veya ölüm korkusuyla "pişman" olmuş bir kaç döneğin ifadelerine dayanarak, hatta bazen sanıkların yaşları dahi büyütülerek peşpeşe idam cezaları kesildi. "Bunları asmayıp da ömür boyu besleyelim mi yani?" diye meydanlarda böğüren Evren ve suç ortaklarınca onaylayan bu cezalar infaz edildi. Yaşama hakkının böylesine gözgöre göre ihlal edildiği bir ortamda, hiçbir insan hak ve özgürlüğünün varlığından elbette söz edilemez.

İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal, hazırlanan dilekçe ile ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında, 12 Eylül 1980'den bu

Devamı 7. sayfada

Türkiye'nin Dostları 1. Uluslararası Kongresi toplandı

Türkiye'nin Dostları 1. Uluslararası Kongresi, Türkiye halkının bugün olduğu gibi yarın da çağımıza yaraşır bir demokratik rejime ulaşması mücadelesinde yanında olmak; temel hakların ulusal ve uluslararası planda tam olarak yararlanması olanakları reddedilmek istenirken, Türkiye halkıyla dayanışmasını göstermek; Türkiye'nin Avrupa'da ve dünyada barışa ve halklar arasında işbirliği ve tüm katkısını kolaylaştırmak; ölüm cezası mahkumlarının bağışlanması da içinde olmak üzere derhal genel af çıkarılması ve düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlükleri için yapılacak girişimleri desteklemek amacıyla 27-28-29 Kasım tarihleri arasında Paris'te Fransız Ulusal Meclisi'nde toplandı.

Aralarında Portekiz eski Cumhurbaşkanı Costa Gomez ve Avusturya eski Başbakanı Dr. Bruno Kreisky'nin de bulunduğu 200 kadar politikacı, bilim adamı, din adamı, sanatçı, sporcu, emekli general, ve amiralin imzaladığı, "Türkiye'de Insan Haklarına Saygı Için Bildiri"yle oluşan "Türkiye'nin Dostları" Kongresi'ne Avrupa'dan ve Türkiye'den 150'yi aşkın kişi katıldı.

Koordinasyon Komitesi adına Fransız milletvekili ve Avrupa Konseyi parlamenteri Jean Pierre Fourre'nin açış konuşmasıyla başlayan Kongre'de daha sonra Fransa Insan Hakları Derneği Başkanı E.Stinus, Ingiliz hukukçu John, Bowden, Isviçreli sosyalist milletvekili Prof. Georges Peters, Yunanlı Prof. M. Nikolinakos ve Italyan Işçi Sendikaları Konfederasyonu CGIL'den Silvia Boba konuştu. Açış gününün son konuşmasını Türkiye Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem yaptı.

Türkiye'nin Dostları 1. Uluslararası Kongresi, çalışmalarını, "Türkiye'nin bugünkü hukuksal yapısı", "Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü" "Kültürel yaşam", "Hapishanelerdeki durum ve işkence" başlıklı 4 ana konu çerçevesinde oluşturulan komisyonlarca sürdürdü.

Türkiye'nin Dostları 1. Uluslararası Kongresi çalışmalarının sonunda bir çağrı yayınlandı.

"Türkiye'nin Dostları 1. Uluslararası Kongresi, ne 1982 Anayasası ne de ondan çıkarak yapılan yasaların, politik akımların tümünün ne kendini anlatmasına, ne de Millet Meclisi'nde temsil edilmesine olanak tanımadığını tespit eder. Aynı şekilde, düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlüklerine karşı yasakların, temelini 1982 Anayasası'ndan ve onun ruhuna uygun olarak çıkarılan antidemokratik yasalardan aldığını tespit eder; ve yine bu yasakların üniversitelere, genel olarak öğretime, bilime, sanata, basına, sendikalara yönelik olarak, Kürtlerin dil ve kültür varlıklarının, yaşamalarına yönelik kısıtlamalarda olduğu gibi, Türkiye'nin yasal yapısını oluşturduğunun bilincindedir." denilen çağrı, daha sonra özetle şöyle devam ediyor: Türkiye'nin Dostları Türkiye'nin Uluslararası Topluluk içindeki yerini kabul ederek;

A–Uluslararası kamuoyunu, demokrasi ve hiç kısıntısız insan hakları için mücadelesinde, Türkiye halkıyla dayanışmaya çağırır.

B– Türk devlet sorumlularından Türkiye'nin imzaladığı bütün uluslararası anlaşmalarla ilgili yükümlülüklerini yerine getirmelerini ister.

C–Türkiye'nin Dostları bildirisini tüm dünyada demokratik özgürlüklere ve temel insan hakları ideallerine bağlı insanların imzasına açmayı kararlaştırır.

D–Koordinasyon komitesini Türkiye'deki görüşmeleri yakından izlemekle görevlendirir ve ona yararlı gördüğü gerekli girişimlerde bulunma ve bileşimini komitede bulunmayan ülkelerden temsilcilerle genişletme yetkisi verir.

"İdamlara Son-Genel Af Gecesi" Duisburg'da yapıldı

SOL BIRLIK F.Almanya Komitesi tarafından düzenlenen "Idamlara Son - Genel Af" gecesi 19 Aralık Cumartesi günü F.Almanya'nın Duisburg kentinde yapıldı.

SOL BIRLIK adına yapılan gecenin açış konuşmasında; Türkiye ve T.Kürdistanı'nda işkencelere ve idamlara karşı mücadele ile, politik tutuklulara özgürlük ve genel af için mücadelenin içiçe geçmiş olduğu belirtildi. "Cezaevlerinde insanlık dışı muamelelere karşı açlık grevleri, ölüm oruçları yapanlar işkencelerin durmasının yanısıra idamların durdurulmasını, politik tutuklulara özgürlük ve genel af': da istemektedir" denildi. Daha sonra şöyle denildi:

"Faşist diktatörlük cezaevlerinde, ülke içinde ve dışında yükselen mücadele sonucu birçok konuda olduğu gibi bu konularda da aldatıcı tedbirlere yönelmiştir. Bu tedbirlerin özü temelde birşey değiştirmeden uygulamada bazı yumuşamalar sağlamaktadır. Bazı sivrilikler törpülenerek yükselen mücadele aldatılmak istenmektedir. Idamlar konusunda da durum böyledir. Meclis'te görüşülmeyi bekleyen 400 idam dosyası vardır ve bu sayıya yenilerinin eklenmesi de an meselesidir. ANAP iktidarı Meclis'e yeni bir yasa getireceğini açıklamıştır. Buna göre 6 ay içinde Meclis'te görüşülmeyen idam cezaları ömür boyu hapis cezasına çevrilmiş olacaktır. Bu öneri hem bir aldatmacadır, hem de diktatörlüğün geri adım atmak zorunda kaldığının göstergesidir. Türkiye ve T.Kürdistanı'nda faşist diktatörlük 400 kişiyi idam edebilecek güce hiçbir zaman ulaşamadı. Ama idam cezasını yasalardan çıkarmak da istemiyorlar. Onu istedikleri zaman, koşullar uygun olduğu zaman kullanabilecekleri bir tehdit olarak tutmak istiyorlar.

Buna izin vermemeliyiz. Diktatörlüğün manevralarına izin vermemeliyiz. Işkencelere karşı, idam cezasının kaldırılması ve genel af için mücadelemizi güçlerimizi birleştirerek sürdürmeliyiz. 12 Eylül faşizminin zorbalığına en fazla maruz kalan politik tutuklu ve hükümlülerle daha güçlü bir dayanışma içinde olmalıyız."

Alman Komünist Partisi adına yapılan konuşmada da; Türkiye demokratlarıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da dayanışma içinde bulunulacağı, F.Almanya'nın Türkiye'ye askeri yardımı kesmesinin gerekliliği belirtildi. Ayrıca Duisburg ve çevresindeki işyerlerinin korunması mücadelesine aktif olarak katıldıkları için Türkiyeli işçilere teşekkür edildi.

Gece kültür programıyla sona erdi.

Ali TERZİOGLU (TİP)

Bu Sadece İlk Adımdır

Komünist, devrimci sol düşünce ve politik örgütlenmeler üzerindeki her türlü yasağa karşı ve herkesin açık kimliği ile örgütlenme hakkı için ısrarlı olmak, gerek ülkemizde gelinen noktada, gerekse en genel anlamda demokrasi mücadelesinin temel bileşenlerinden birisidir.

Özellikle son yıllarda yaşanan süreç, ekonomik demokratik hak ve özgürlükler düzeyinde yürütülen çetin mücadelenin politik düzeyde ileri adımlarla tamamlanması, güçlendirilmesi gereğini açıkça hissettirmektedir. Bu düzeyde en geniş sol güçlerin aktif uğraşları sonucu önemli kazanım ve deneyimler sağlanmıştır. 12 Eylül rejiminin toplumu içine sokmaya çalıştığı orotiter kalıplarda bir çok gedik açılmıştır.

Tüm bunlar doğrudan politik düşünce ve örgütlenme düzeyindeki yasaklara karşı mücadele ile bütünleştirilirse ancak kalıcı kazanımlara dönüştürülebilir, ileri hedeflere yönelebilmenin koşulları daha da olgunlaşabilir.

Örneğin, bir yandan politik tutukluların özgürlüğü geliştirilen her türlü araçla savunulurken, diğer yandan hiç kimsenin (bir daha) politik düşünce ve örgütlenme üzerindeki yasaklar nedeniyle hapsedilmemesini sağlamak, bu yöndeki yasa maddelerin kaldırılması için mücadele vermek birbirini tamamlar.

Ayrıca, komünist, devrimci sol parti ve akımların açık kimlikleriyle ortaya çıkamaları derin sorunlar yaratıyor. Solun kitlelerce bir bütün olarak görülmesi elbette olumludur. Ancak, açık kimliklerinin kitlelerce doğrudan bilinebilmesi, tüm özgünlüklerin tanınması sorumlulukların da doğrudan kitlelere karşı sorumluluk haline gelmesini sağlayacaktır.

Diğer yandan, antikomünizm tüm komünist, devrimci sol, en geniş ilerici güçlere yönelik bir tehdid ve şantaj işlevi görmektedir. Herkesin açık kimlikleri ile ortaya çıkabilmesi bu tehdid ve şantajı da işlevsiz hale getirecektir.

Bu aynı zamanda en geniş sol güçlerin işbirliğini, ilişkilerini iyileştirecek ve yığınları politikalarına kazanmada ivme getirecektir.

Partimiz Genel Sekreteri ve TKP Genel Sekreteri'nin ülkeye dönüşleri ile girilen süreç bu açılardan da, onların öznel görev ve amaçlarının çok ötesinde boyutlar taşıyor.

Uluslararası alanda ve ülkede bu adıma gösterilen dayanışma ve desteğin genişliği de demokrasi mücadelesinin kilit sorununun doğrudan ve tüm açıklığıyla gündeme sokulmuş olmasındandır. Yalnızca devrimci sol değil, en geniş barış ve demokrasi güçlerinin bu sürecin olumlu sonuçlarını kazanım hanesine yazabileceklerindendir.

Nitekim, genel sekreterlerimizin ülkeye dönüşleriyle birlikte gerek uluslararası planda gerekse ülkemizde karanlık güçlerle demokrasi ve insan haklarını savunan güçler karşı karşıya gelmişlerdir. Sevindirici olan odur ki, bu karanlık güçler işkenceye ve kullanılan her türlü yönteme rağmen amacına ulaşamamışlardır.

Dost düşman herkes bilmelidir ki, atılan bu adım bir başlangıçtır, başlatılan süreç derinleştirilecek, komünist ve devrimci sol güçlerin özgürce politik faaliyet gösterme hakkı koparılıp alınıncaya kadar mücadele devam edecektir.

Zindanlar Boşalsın İdam Cezaları Kalksın!

İnsan Hakları Derneği Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda "**İdam cezasının yasalardan çıkarılması ve koşulsuz bir genel af**" için bir imza kampanyası yürütüyor. Bu kampanyası yürütüyor. Bu kampanya bir çok ilerici dergi ve kuruluş tarafından destekleniyor. Yoğun baskı ve tutuklamalara rağmen on binlerce imza toplandı, çeşitli eylemler düzenlendi. Kampanya, F.Almanya'da da güçlü bir destek görüyor. Tüm Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerin yanısıra, diğer uluslardan demokratik örgüt, kuruluş ve tanınmış kişilerce de destekleniyor, imza toplanıyor.

Resmi rakamlara göre 12 Eylül'den bu yana 250 bin insan gözaltına alındı. Bine yakın insandan da gözaltına alındıktan sonra hiçbir haber alınamadı. Onlarca insan sorgulandıkları emniyet binalarının pencerelerinden atılarak "**Intihar**" süsü verildi. Yüzlerce insan işkenceyle katledildi, binlercesi sakat bırakıldı. 50'yi aşkın infaz edilmiş idamın yanısıra, 400'ü aşkın idam cezası meclisin onayını bekliyor. 1 milyon 683 bin insan "**Güvenlik Soruşturması**" adı altında fişlendi. 300 bini aşkın insana pasaport verilmiyor. Hâlen binlerce politik tutuklu ceza ve tutukevlerindedir.

Bu insanların "**suçu**" nedir? Onların "**suçu**" demokratik hak ve özgürlükten yana olmak, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki baskı, zulüm ve sömürüye karşı çık-

Devamı 7. sayfada

Uluslararası Öğrenciler Birliği Kongresi

15-20 Kasım tarihleri arasında, Küba'nın başkenti Havana'da yapılan Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin Kongresi'nde ve onu izleyen Dünya Öğrenciler Konferansı'nda Türkiye'deki barış ve demokrasi mücadelesiyle ve öğrenci hareketiyle dayanışma gündemdeydi.

IGD, Genç Öncü ve DHKD'nin de katıldığı Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin 15. Kongresi'nde, 127 ülkeden 183 UÖB üyesi olan ve olmayan ulusal öğrenci örgütü ve çok sayıda uluslararası kuruluş temsilcileri, öğrenci sorunlarının yanısıra dünyadaki barış, demokrasi ve kurtuluş mücadeleleri üzerinde de verimli bir görüş alışverişinde bulundular. UÖB Kongresi bünyesinde ilk kez ortaöğrenim gençliğinin uluslararası bir toplantısı da yapıldı. Kongrede öğrenci gençliğin bu kesiminin de UÖB'e dahil edilmesine karar verilerek, ortaöğrenim gençliğinin hakları üzerine bir deklerasyon onaylandı.

UÖB 15. Kongresi'nde çeşitli bölgelerdeki öğrenci hareketlerinin karşı karşıya bulundukları sorunlar, dünyada barış, silahsızlanma ve öteki global sorunlar üzerine bir dizi belgeler onaylanırken, UÖB tüzüğünde de kimi değişiklikler yapıldı.

"Avrupa, Kuzey Amerika ve Öteki Gelişmiş Sanayi Ülkelerindeki Öğrenci Hareketinin Önündeki Görevler" başlıklı kararda, "Şu anda diktatörlük rejimi altındaki tek Avrupa ülkesi olan Türkiye'de tüm politik tutuklular için genel af çıkarılması, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönmelerine kolaylık sağlanması, demokratik örgütler üzerindeki yasakların kaldırılması, Kürt halkının ulusal ve demokratik haklarının tanınması, ve demokratik hak ve özgürlüklerinin eksiksiz yaşama geçirilmesi"nin Avrupa'da barış davası ve Helsinki Nihai Senedi'nin tam yaşama geçirilmesi için de taşıdığı önem vurgulanırken, "Türkiye'de diktatörlük tarafından demokratların baskılara uğratılması, üniversite özerkliğinin yokedilmesi ve yeni kurulan öğrenci dernekleri üzerindeki tehdit, baskı ve kısıtlama uygulamaları" da kınandı.

Kongrenin ilk gününde bir konuşma yapan Sovyetler Birliği Deklerasyonu Başkanı, farklı politik ve dünya görüşlerine sahip olanlar arasında tüm insanlığı ilgilendiren sorunlarla ilgili olarak açık bir diyalog kurulmasının önemine değindi.

Kongre'nin ikinci gününde yapılan özel oturumda Nikaragua ve Orta Amerika'daki öteki halkların mücadeleleriyle dayanışma dile getirildi. UÖB Başkanı Jozef Shola özel oturumda yaptığı konuşmada, Nikarauga'ya kahve toplama çalışmalarına katılmak üzere 21 ülkeden 35 kişilik bir ekip gönderileceğini, UÖB'in, Birleşik Amerika tarafından desteklenen Kontraların saldırılarına karşın ekonomik ve sosyal gelişim için çaba harcayan Nikaragua halkı ile dayanışma içinde olduğunu belirtti.

Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin Kongresi ve hemen ardından yapılan Dünya Öğrenci Konferansı'nda dünya öğrenci hareketinin temsilcileri Türkiye'de gelişen öğrenci dernekleri hareketine büyük bir ilgi göstererek, onun birliğinin ve yasallığının korunması çabalarıyla dayanışmalarını dile getirdiler. Yakında yapılması planlanan "Özerk Demokratik Üniversite Kurultayı"na uluslararası öğrenci hareketinin her türlü desteği vermesi de Kongre'de ve Konferans'da karar altına alındı.

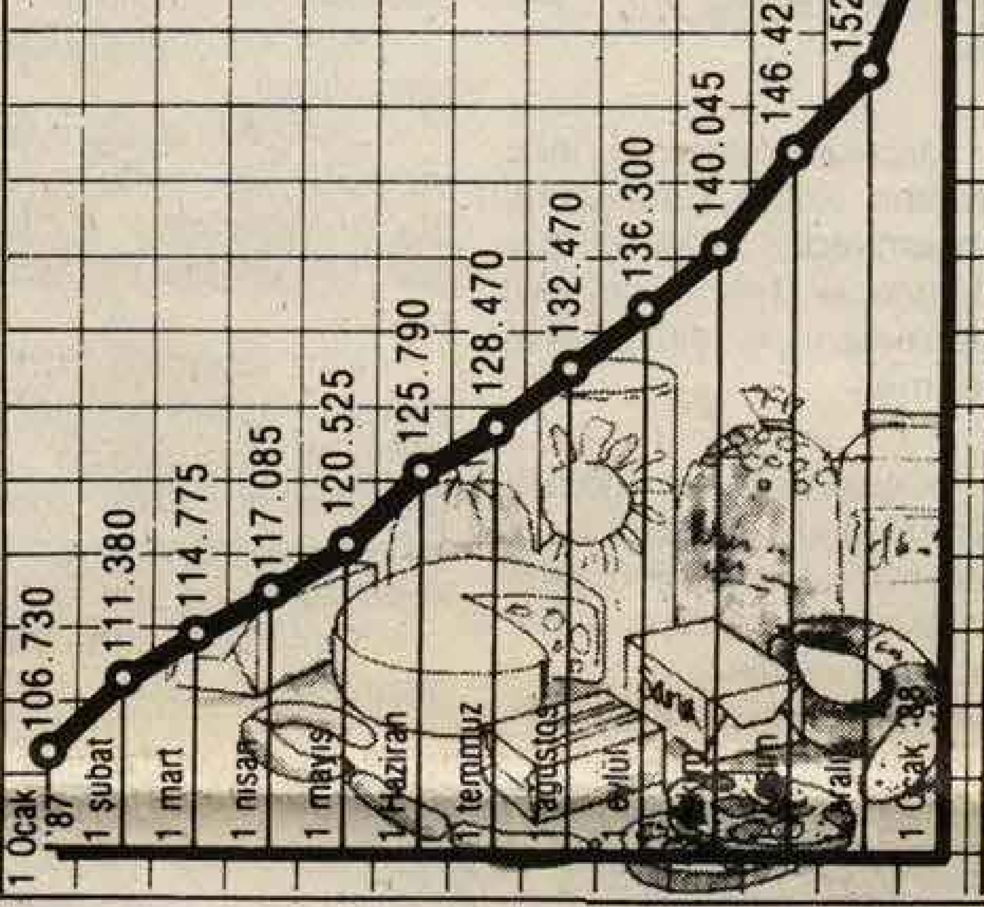
Özal'ın zam yağmuru sürüyor

Erken seçimden sonra herkes zam bekliyordu. Seçim ekomisi gereğince bol bol vaatlerde bulunulmuş ve eskiden alışılagelen sıklıkta yapılan zamlara biraz ara verilir olmuştu. Seçimden sonra zamların katmerli olarak yapılacağı da az çok düşünülüyordu. Sözün kısası 24 Ocak 1980'den beri zamlara artık alışmak zorunda kalmış olan kamuoyu yeni zamlar için hazırlıklıydı denilebilir.

Buna karşın yeni zamlar kamuoyunu neredeyse şoke etti. Bunun iki nedeni vardı: Birincisi; akla gelebilecek tüm mal ve hizmetlere peşpeşe zam yapılmasıydı. Yapılan zamların tam listesini vermeye kalksak gazetemizin bir sayfası rahatlıkla dolar. Ikincisi ise; yapılan zamların oranının çok yüksek olmasıdır.

Bu iki olay, hem yaygın hem de yüksek zam birleşince ortaya iktidar partisinin hesaplamadığı bir durum çıktı. "Bu halk zamlara alışkındır, önce biraz homurdanır ama sonra alışır" düşüncesinin geri teptiği gözlemlendi. Zamlara yapılan protestolar 12 Eylül sonrasında benzeri görülmemiş boyutlara ulaştı.

ANAP yöneticileri halktan gelen tepki karşısında bazı zamların oranlarını düşürerek yeniden ayarladılar. Zamlara kendiliğinden gelişen tepkilerin yanısıra, SHP de 57 ilde "zamları protesto toplantıları" düzenledi. Ankara'ya Özal'ın geldiği gün SHP'nin yapmak istediği protesto yürüyüşünü ise polis engelledi.

Bu zamlar keyfi midir? Bir oranda böyledir. Nitekim özellikle ulaştırma alanında yapılan zamların oranı halkın gösterdiği yoğun tepki karşısında düşürülmüştür. Demek ki zamlarda keyfilik vardır.

Öte yandan ve belirleyici oranda ise bu zamlar keyfi değildir. Çünkü 24 Ocak Kararları temelinde yükselen bir ekonomik-politikada sürekli zam kaçınılmazdır. Sürekli zam bu politikanın bir gereğidir. Erken seçim nedeniyle zamların dozajı bu sefer çok fazla olmuştur, ama bundan sonra da çok yüksek dozda olmayan ama sürekli olan zamlar her alanda devam edecektir. Yedi yıldan beri de böyle olmaktadır. IMF'nin direktifleri doğrultusunda yürütülen bu politikada sürekli enflasyon, para değerinin sürekli düşürülmesi, ücret ve maaş artışlarının frenlenmesi süreklilik gösterir. Kemerler hiçbir zaman gevşetilmeden sürekli olarak sıkılır. Sadece ANAP değil hangi iktidar işbaşına gelirse gelsin 24 Ocak Kararları'nı uyguladığı sürece böyle yapmaya mecbur olacaktır.

Bazı ekonomi uzmanları yapılan son zamların zorunlu olduğunu savunmaktadır. Bir sürü rakamlarla ekonominin 'içler acısı durumu' sergilenmekte ve buna bir de erken seçim nedeniyle ertelenen zamlar eklenince bu kadar fazla ve yaygın zammın yapılması bir zorunluluk olarak gösterilmektedir. 24 Ocak Kararları'nın çerçevesi içinde bu düşünce doğrudur. Ama Türkiye ve T.Kürdistanı halkları artık kendisini sürekli yoksullaştıran, açlığa hergün biraz daha mahkum eden, neredeyse, ekmekten başka bir şey alamaz duruma düşüren bu ekonomik politikaya gittikçe daha fazla tepki göstermektedir. Tekellerin kârlarını denetim altına alan, emekçi halkın yaşam koşullarını iyileştirmeyi ise temel alan yeni bir ekonomik-politika istenmektedir. Bu ise Evren-Özal diktatörlüğünün yapabileceği bir şey değildir.

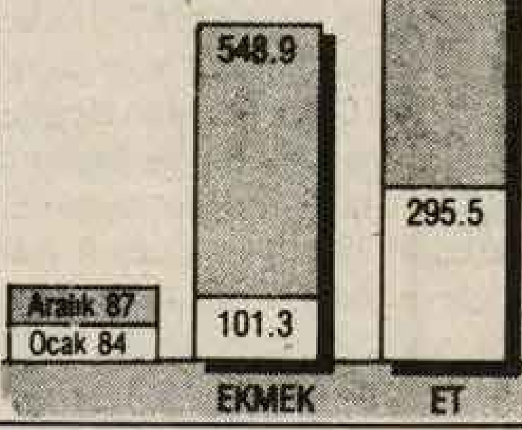
Türkiye ve T.Kürdistanı halklarının yaşam koşullarının iyileşmesi bu iktidardan kurtulmaya doğrudan bağlıdır.

24 Ocak Ekonomik Kararları'na ve bunun sonucu uygulanan ekonomik politikaya karşı çıkmak yetmiyor. Alternatif bir ekonomik programı da savunmak gerekiyor. Bu ekonomik program hayaller değil gerçekler üzerine oturmak zorundadır. Tekellerin kârları kontrol altına alınmadıkça, adil ve etkin bir vergilendirme sistemi kurulmadıkça, dışalım ve dışsatımda gerekli denetim sağlanmadıkça, vergi ve döviz kaçakçılığı ile hayali ihracat önlenmedikçe halklarımızın yaşam koşullarında ciddi iyileşme sağlanamaz.

Sol Birlik böylesi bir ekonomik-politikayı savunuyor ve bu politikanın da ancak demokratik bir iktidar tarafından uygulanabileceğini tesbit ediyor.

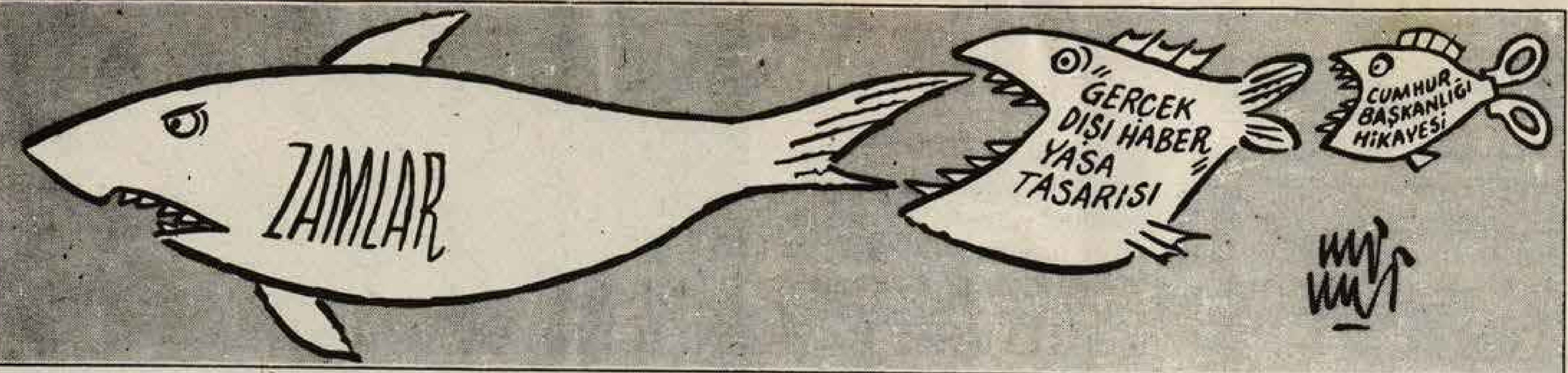
Bu zam ve zulüm iktidarı artık bitmelidir.

Dört kişilik bir ailenin günlük et ve ekmek gideri ne oldu?

Dört kişilik bir ailenin aylık gıda gideri ne oldu?

İrangate ve sonrası

ABD'de patlak veren Irangate skandalı uluslararası boyutlar kazanarak sürüyor. Evren-Özal diktatörlüğünün de bu skandalda rol aldığı açığa çıkıyor.

Reagan yönetimi bir süreden beri Iran'daki yönetimle ilişkilerini kesmişti. Ayrıca Iran'a karşı silah ve ticaret ambargosu uygulanması için de uluslararası çeşitli girişimlerde bulunmuştu. Reagan yönetimi aynı zamanda Nikaragua'daki halk iktidarına karşı savaşan karşı-devrimci Contra'ları da desteklemektedir. Yalnız bu destek için Amerikan Kongresi'nin vermeyi kabul ettiği yardım da her zaman yeterli olmamaktadır.

Birbiriyle ilgisiz gibi görünen bu iki olgu şöyle bağlanmıştır: Reagan yönetimi Iran'a gizlice silah sevketmiş ve bu silahlardan elde edilen geliri de gizlice Contra'lara aktarmıştır. Bu durum bir süre sonra açığa çıkmış ve konuyu araştırmak için ABD Temsilciler Meclisi bir tahkikat komisyonu kurmuştur. Komisyon çalışmaları süresince gizli silah satışı ve paranın Contra'lara aktarılmasının gerçek olduğu açığa çıkmıştır. Skandala karışan çeşitli yetkili kişiler bu alışverişin Reagan'ın bilgisi dahlinde gerçekleştirildiğini açıklamışlardır.

Iran'a gizli silah satışı nasıl gerçekleştirilmiştir? Kurulan ilişkiler, alınan paranın yanısıra bu silahlar hangi yoldan Iran'a ulaştırılmıştır? Yapılan araştırma bu silahların Türkiye üzerinden de geçen havayoluyla Iran'a ulaştırıldığını göstermektedir.

Nakliye uçakları vasıtasıyla taşınan yükün cinsi hakkında da bilgi verilmeden ülke üzerinden yapılan transit uçuşla silahlar Iran'a ulaştırılmıştır. Türkiye ve T.Kürdistanı üzerinden geçen transit trafiği denetlemekle görevli olan kontrol kulelerine de "uçuş için anlayış gösterilmesi gerektiği" iletilmiştir.

Evren-Özal diktatörlüğü birçok konuda olduğu gibi bu konuda da sahtekarlığını açığa vurmuştur. "Iran-Irak savaşında taraf değiliz" açıklaması yapılır ama Iran'a gönderilen silahların ülkenin hava sahasından geçmesine izin verilerek bu savaşta bir tarafta yer alınmış olur.

Bağımsızlıktan, içişlerine dışarıdan kimsenin karışmaması gerektiğinden söz edilir ama ülkeyi bir savaştan taraf durumuna getiren böylesi uygulamalar da kamuoyundan gizlenmeye çalışılır.

Açıktır ki ABD emperyalizmi kirli amaçları için ülkemizi istediğinde yolgeçen hanı gibi kullanabilmektedir. Halklarımız için büyük bir tehlike olan bir kullanım üstelik ülkemizde değil de ABD'de açığa çıkartılmaktadır. Halklarımız kendisini doğrudan ilgilendiren gerçekleri, bu gerçekler ancak başka ülkede ortaya çıktığı zaman öğrenebilmektedir.

Evren-Özal diktatörlüğünün ABD uyduluğu için başka kanıta gerek var mıdır?

Kürdistan Komünist Partisi davası sonuçlandı

Kürdistan Komünist Partisi ile ilgili olarak İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde açılmış olan dava sonuçlandı. Mahkeme savcısının isteğinin aksine, "silahlı çete ile ilgili bir kanıt bulunamadığından" TCK'nın 142. maddesine göre ceza verildi. KKP Genel Sekreteri Sinan Çiftyürek 10 yıl, iki kişi altışar yıl hapis cezası aldılar, üç kişi beraat etti.

Diğer yandan Kemal Bilget'e gözaltında bulunduğu süre içinde işkence yapılmasıyla ilgili olarak açılan dava ise Elazığ'da sürmektedir. Uluslararası Af Örgütü yapılan işkenceleri ve açılan dava ile ilgili olarak kendisine yanlış bilgi verdiği için hükümeti protesto etmiştir.

Ahmet CENGİZ (TKEP)

"Demokratikleşme" ve Görevler

Türkiye'de bir "demokratikleşme" rüzgarı esiyor. ANAP rejimi "demokratikleştirmenin" şampiyonluğunu yapıyor. Genelkurmay Başkanının atanmasında hükümetin "ağırlığını koyması", eski siyasal parti liderlerinin yasaklarının kaldırılmasının referanduma sunulması, sendikal örgütlenmedeki kısıtlamaların kaldırılacağının hatta zamanla komünist partisi kurulmasına bile olanak tanınabileceğinin açıklanması rejimdeki "demokratikleşmenin" köşe taşları olarak gösteriliyor. ANAP'ın liberal bir politika uyguladığı düşüncesi yayılmaya çalışılıyor. Devrimci güçlerin böylesi bir ortamda her zamankinden dikkatli olması gerekiyor.

T.C. tarihinde burjuva gericiliği ve faşizm ihtiyaç duydukları dönemlerde böylesi hayaller yaratmaya daima önem vermişlerdir. Bugün faşist rejimin bekçisi olan ANAP da 1983 seçimlerine "Evren'in karşı olduğu" parti imajıyla girmemiş miydi?

Türkiye ve T.Kürdistanı'nda en temel insan haklarının çiğnenmesi sürmektedir. Keyfilik, yönetimin kendi yasalarına bile uymaması olağanlaşmıştır. Bu koşullarda devrimci güçlerin rejimin "demokratikleşme şov"unu ciddiye almaması gerekiyor. Ülkemizde derinleştirilmesi gereken bir "demokratikleşme süreci" yoktur. Yapılan baskı rejiminin özünü değiştirmeden bazı sivriliklerinin törpülenmesidir. Bu ne demokrasidir, ne de demokrasiye doğru gidiştir.

Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki demokrasinin olmazsa olmaz koşullarından bir tanesi; komünist partilerinin, işçi partilerinin ve tüm devrimci güçlerin üzerindeki açık çalışma yasağının kalkmasıdır. Demokratikleşmeden bu kadar fazla söz edilen bir ülkede doğal olarak bu konu da gündeme gelecekti ve bir süreden beri gelmiştir de. Komünistler de dahil tüm devrimci ve demokratik siyasi akımların, Kürt ulusal-demokratik hareketinin siyasi arenada açık biçimde yerini alması yolundaki siyasal özgürlük mücadelesine ivme katacağı için, bu gelişme önemlidir ve olumludur.

Açık politik çalışma hakkı önemlidir. Bu temel hak tarih boyunca hep koparılarak alınmıştır. Hiçbir rejim, hele de ağır bir baskı rejimi bu hakkı en uzlaşmaz politik karşıtlarına gönüllü olarak vermemiştir. Ülkemizdeki diktatörlüğün "demokrasi şov"u bu hakkın koparılıp alınması mücadelesinde daha da ısrarlı ve aynı zamanda da dikkatli olmayı gerektiriyor.

Bize göre; gizli çalışmak zorunda bırakılmış komünistlerin de dahil olduğu devrimci ve demokratik siyasi akımlar, açık siyasi çalışmaya çıkışlarında temel olarak işçi sınıfının ve emekçilerin devrimci, anti-faşist başkaldırısına dayanmalıdırlar. Uluslararası dayanışma, burjuvazinin iç çelişkileri, gericiliğin demagojik anlamda da olsa vermiş olduğu "demokrasi vaadleri"nin ona karşı kullanılması, vb. de temel ağırlık noktası gözden kaçırılmadan mutlaka dikkate alınması gereken olgulardır.

Her siyasi akımın açık çalışmaya hangi programla çıktığı, bu çıkışı hangi güçlere dayanarak yaptığına doğrudan bağlıdır. Esas olara işçi sınıfı ve emekçilerin eylemliliğine dayanmayan bir çıkış, "uzlaşmaz politlik karşıtlık" özelliğinden ilkesel tavizler vermek durumuyla karşılaşabilecektir.

Türkiye ve T.Kürdistanı'nda yığınların hareketliliğinin faşist rejimde çözülmeye yol açması durumu henüz yoktur. Komünist partilerinin ve tüm devrimci-demokrasi güçlerin öz örgütleriyle açık siyasi çalışmaya çıkmasının koşullarının henüz oluşmadığı düşüncesindeyiz. Bu konuda asıl zorlayıcı olacak kitlesel eylemlilik ve örgütlülük yeterli düzeye ulaşmamıştır. Devrimci güçlerin bu konuda daha fazla çalışması gerekiyor.

TKEP bu koşullarda sosyalizmi savunan ve geniş devrimci ve demokratik güçleri etrafında birleştiren yasal, birleşik sol bir partinin kurulmasının dönemin görevi olarak öne çıktığı düşüncesindedir. Tüm komünist ve devrimci demokratik güçlerin çabalarını bu yolda birleştirmeleri diktatörlük rejimine saldırıda önemli bir odak ve olanak oluşturacaktır.

Helsinki İzleme Komitesi'nin 87 Türkiye Raporu

"Türkiye'de insan hakları ile ilgili temel durum değişmedi"

Türkiye'de hükümetin ülkede artık "demokrasiye geçildiği" yolunda yurt içinde ve dışında sürdürdüğü kampanya devam ederken, son olarak merkezi New York'ta bulunan Helsinki Izleme Komitesi, Türkiye 87 raporunu yayınladı.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki genel durumun çeşitli yönleriyle incelendiği rapor 184 sayfadan oluşuyor. Rapor, çeşitli hukukçu, sendikacı, gazeteci, tutuklu aileleriyle görüşmelerin yanı sıra, araştırma, gözlem ve değişik kaynaklardan elde edilen belge ve bilgilerden oluşmaktadır. *Jeri Leber* ve *Lois Whitman* tarafından hazırlanan raporun giriş bölümünde Türkiye'de insan hakları konusunda temel uygulamanın değişmediği ve bunun da baskıcı 1982 Anayasası ile aynı nitelikteki bir dizi yasanın hâla yürürlükte olmasından kaynaklandığını, Türkiye'de 1983 yılından beri hükümetin bazı özgürlüklerin uygulanmasında hoşgörülü davranmasının nedeninin, demokrasi ve insan haklarına karşı duyduğu samimi isteğin yansıması değil, uluslararası kamuoyuna yönelik jestler olduğu belirtiliyor. Ayrıca Türkiye'de özgürlüklerin yasal güvencesi olmadığından dolayı, politikada ani bir değişmeyle birlikte herşeyin, bir anda tersyüz olabileceği görüşüne de yer veriliyor.

Leber ve Whitman, Türk hükümetinin bilinçli olarak kendilerine zorluk çıkarttığını, kendileriyle işbirliği yapmadığı gibi, inceleme alanlarına kısıtlama getirdiğini de belirtiyorlar. Ve şöyle devam ediyorlar:

"Türk yetkililer, öyle görünüyor ki, Helsinki Izleme Komitesi'nin insan haklarına ilişkin olarak Türkiye'deki birçok antidemokratik uygulamalara getirdiği eleştirilerden, özellikle de Türkiye'de en hassas konu olan Kürtlerin durumunun soruşturulmasının konu edinmesinden rahatsızlık duyuyor."

Her iki raportör, Türk hükümetinin çıkardığı tüm zorluklara rağmen, Türkiye Kürdistanı'na gittiklerini, orada incelemelerde bulunduklarını, burada hükümetin sürdürdüğü baskı, terör ve Kürt nüfusunu yıldırma ve eritme politikasından büyük endişe duyduklarını ifade ediyorlar.

Raporun son bölümünde ise, işkence, cezaevleri koşullarının düzeltilmesi ve ifade özgürlüğü başta olmak üzere insan haklarına saygı gösterilmediği belirtilerek bu uygulamalarıyla ilgili olarak Türk hükümetine şu çağrı yapılıyor:

İŞKENCE

– Türkiye'de işkencenin, yalnızca polise özgü kaba şiddetten oluşmadığı gerçeğinin kabul edilmesi,

– Tutuklanan kişinin, yargıç önüne çıkartılarak, suçlanmadan önce gözaltında tutulma süresinin 24 saatle sınırlanması standardının Türkiye çapında benimsenmesi,

– İşkence kurbanlarının şikayetleri beklenmeden, polisin gözaltı merkezlerinde yargıçlar ve bağımsız kuruluşlarca, sık sık ve düzenli olarak soruşturma yürütülmesinin sağlanması,

– Parlamentoda, polisin gözaltı merkezlerinde soruşturma yapacak özel bir komisyonun oluşturulması,

– İşkence kurbanlarının şikayetlerini dile getirebilecekleri bağımsız ve tarafsız bir organ kurulması,

– Mahkum edilen işkencecilerin sayısı ve hangi cezaevlerinde bulunduklarını bildiren düzenli raporların yayınlanması,

– İşkence kurbanlarının madden tazmin edilerek, fiziki ve psikolojik tedaviden geçirilmesi.

CEZAEVİ KOŞULLARINA İLİŞKİN TAVSİYELER:

– 1985 yılında yayımlanan cezaevi koşullarının düzeltilmesi konusunda parlamento komisyonu raporundaki tüm tavsiyelerin derhal hayata geçirilmesi,

– Cezaevlerindeki koşulları inceleyen parlamento komisyonunun, çalışmalarını sürdürmesi ve Türkiye'de mevcut cezaevlerindeki koşulları araştırmaya ve incelemeye teşvik edilmesi,

– Başta Kızılhaç olmak üzere, bütün uluslararası kuruluşların ülkedeki cezaevlerini ve gözaltı merkezlerini ziyaret etmelerine izin verilmesi,

– Mahkum olmadan önce gözaltına alınan tutuklulara, mahkumlardan farklı bir statü tanınarak, tek tip cezaevi üniformaları giydirilmesinin önlenmesi,

– Cezaevleri ve gözaltı merkezlerinde, tutukluların, yalnız avukatlarıyla görüşebilecekleri açık ve rahat alanlar oluşturulması,

KÜRT SORUNUYLA İLGİLİ OLARAK YAPILAN TAVSİYELER:

– Kürtlerin varlığı tanınmalı ve onlara da Türklere tanınan siyasi ve temel hakların verilmeli, Kürtçe dilinin, Kürt müziğinin ve dansının uygulanmasına ve Kürt ulusal bayramlarının serbestçe kutlanmasına, Kürt dilinin cezaevlerinde ve diğer gözaltı merkezlerinde Kürt tutuklular ve avukatlar, ziyaretçiler tarafından konuşulmasına izin verilerek, Kürtlerin etnik kimlikleri konusundaki tüm kısıtlamalar kaldırılmalı,

– Kürt derneklerinin kurulması, Kürtçe kitapların ve peryodik yayınların basımı ve dağıtımı serbest olmalı.

– Kürt azınlığın sorunlarını araştıracak ve durumunu iyileştirmek için tavsiyelerde bulunacak bir parlamento komisyonu oluşturulmalı.

– Köy koruculuğu sistemi kaldırılmalı

– Sivil halkı aşağılayan veya kötü davranan güvenlik güçleri veya askeri güçler uygun bir şekilde cezalandırılmalıdır,

– Yurt dışındaki Kürt mültecilere yapılan baskılara son verilmeli. Türkiye'de kalan çocuklarının Kürt adlarının kullanılmasına ve ana dillerini konuşmalarına izin verilmeli,

– Sivil halkın zorla yer değiştirilmesine son verilmesi.

Selim YALÇIN (TKP)

Gerekli olan kararlı adımdır

Demokrasiye geçiş ve seçimler. Bu iki söz 29 Kasım seçimleri öncesi ve sonrasında sıkça yanyana tekrarlanır oldu. Ama, mecliste antidemokratik bir çoğunluk sağlayan Özal hükümetinin Batı için formüle edilmiş yukarıdan aşağıya "demokratikleşme planı" hiç de istenen zaman dilimlerinde gidecek görünmüyor. Artık, gerek Türkiye gerekse uluslararası kamuoyunda her sağduyulu insan, seçimler ile demokrasi arasında bir bağ kurma konusunda ciddi zorluk çekiyor.

Nitekim, Türkiye'nin politik gündemini belirlemeye alışkın olanların iradesinin aksine, seçimler sonrasında tartışılan konu, Türkiye'de insan hakları ve demokrasi sorunu olmuştur.

Onbinlerce insanın imzasıyla desteklenen, İnsan Hakları Derneği'nin "Ölüm Cezalarının Kaldırılması ve Genel Af" kampanyası ile de bir kez daha vurguyla öne çıkan, 12 Eylülün uzantısı rejimin hukuk dışı, işkenceci uygulamaları, kabaca çiğnenen insan hakları sorunudur.

Bu ülkede, 12 Eylül 1980'den bu yana 250 bin kişi gözaltına alınmış, bunlardan 50'si idam edilmiş, 170'i işkence sonucu öldürülmüş ve cezaevlerinde 53 bin kişi yatmaktadır. Ve bu ülkenin yönetimi, "İşkence ve Kötü Muamele Ile Mücadele Sözleşmesi"ne imza atmayarak, Türkiye'de işkencenin bir kurum olarak varlığını resmen kabul etmiştir.

Kaldı ki, artık geleneksel işkenceci modern yöntemlerle de olsa görevini başarıyla tamamlayamıyor. TKP ve TİP genel sekreterlerine de insanlık dışı işkence yaparak "örgüt çökertme" sevdasında olanların içine düştükleri çaresizlik, yalnızca işkencecinin çaresizliğini değil, iki genel sekreterin demokrasi girişimi karşısında tepeden kumandalı "demokratikleşme planları" kendi insiyatifleri dışında değiştirilenlerin, kamuoyu karşısındaki çaresizliğini de yansıtıyor.

Bu açıdan, 12 Eylülcü rejime karşı "genel af" mücadelesine ikircimsiz tam destek veren, TKP, 12 Eylülcü yasakların kırılması, komünistlerin yasal çalışma hakkının koparılıp alınması yönünde somut adım olan iki genel sekreterin girişimiyle de kendi payına demokrasi ve insan hakları için mücadele ediyor.

Çünkü sözkonusu girişim, kazanılsa da her an geri alınabilecek hakların koparılıp alınması, güvenceye kavuşturulması içindir. Bu girişim, demokrasi için, kimsenin düşünce ve inançları nedeniyle baskı görmemesi, devrimci sol güçlerin kendi görüşlerini özgürce savunabilmeleri, politik göçmenlerin ülkeye pişmanlık belgesi imzalar gibi değil, onurlu başı dik dönmeleri içindir.

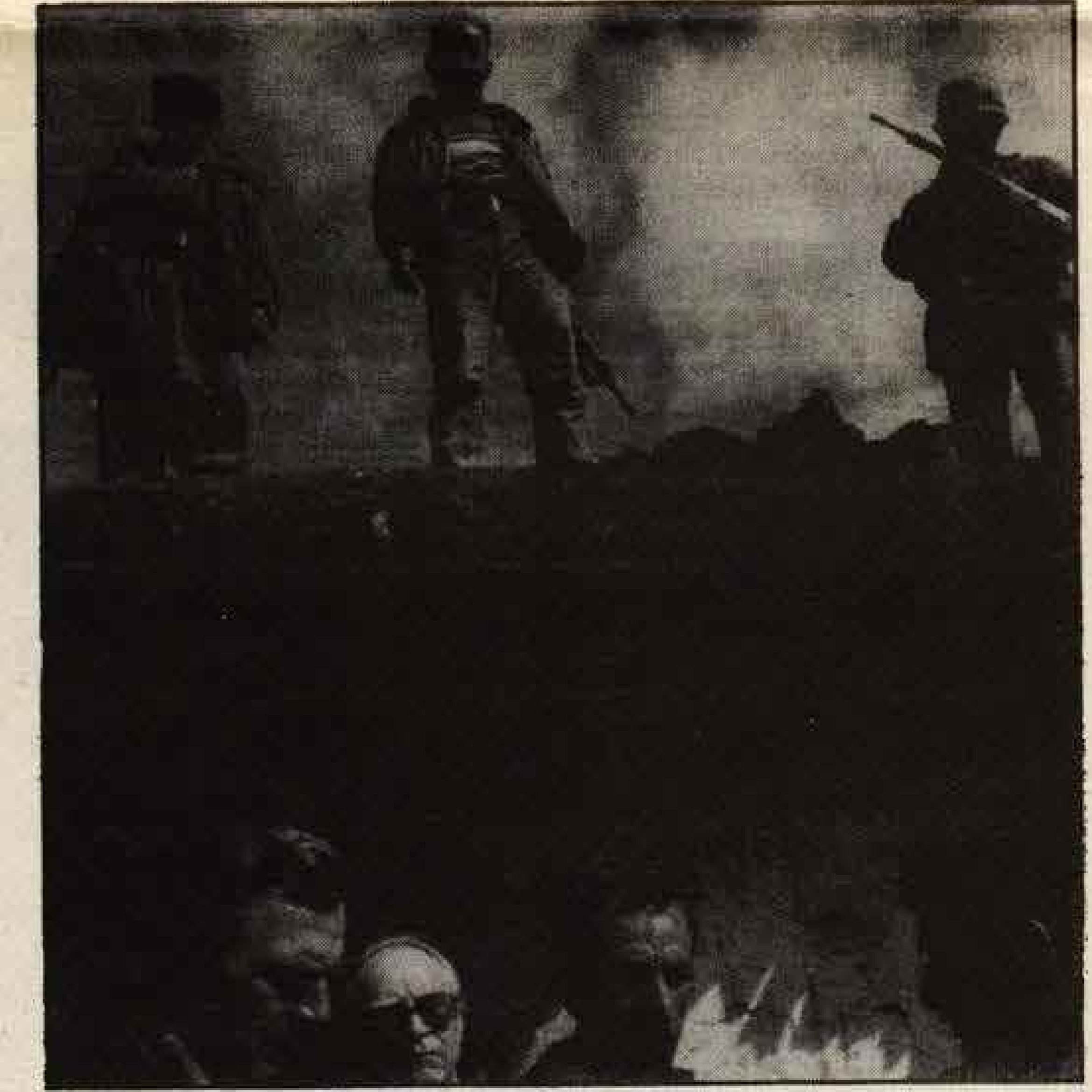
TKP, anti komünist yasaklar çemberinin kırılmasının, bütün devrimci, demokratik güçlerin özgürlüğü için önemli bir güvence olacağı görüşündedir.

İki genel sekreterin ülkeye dönüşleri sonrasındaki gelişmeler de gösterdi ki, demokrasi ve haklar mücadelesinde gerekli olan, aktif, durumu değiştirici yönde kararlı adım atılmasıdır. Ülkeyi yönetenlerin şimdiden Türkiye ve dünya kamuoyu karşısında içine düştükleri çaresiz durum, bu adımın ne kadar gerçekçi ve haklı nedenlere dayandığını gösteriyor.

Şimdi görülmesi gereken; bu adımın, halkın iş ve özgürlük mücadelesinin başarıya varması için atıldığı, geniş demokratik ve sol güçlerin çıkarlarıyla uyum içinde olduğudur. Bu adımla, yalnızca genel demokrasi mücadelesine katkı amaçlanmaktadır. Bu nedenle, bu adım geniş güçlerin dayanışmasını çekmeye de adaydır.

Unutmamak gerekiyor ki, demokrasi mücadelesi ancak devrimci sol ve daha geniş demokratik güçlerin birlik ve dayanışmalarıyla zafere ulaşacaktır.

T. Kürdistanı'nda yeni ve tehlikeli hesaplar

İnsan Hakları Derneği'nin "İdam cezaları kalksın, genel af" kampanyasıyla birlikte 12 Eylül rejiminin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki insanlık dışı uygulamaları bir kez daha kamuoyunun gündemine girdi ve tartışma konusu oldu.

1982 Anayasasının dahi uygulanmadığı Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkına tarihin en karanlık en acılı dönemini yaşatan Evren-Özal yönetimi, şimdi zorbalık ve zulüm politikasına artırmak için yeni planlar peşinde.

Olağanüstü hal bölge valiliği ile T.Kürdistanı askeri birliklerin, yanısıra özel terör timlerinin, 25 bin kişilik özel kolordunun kuşatması altında tutulurken, CIA planları doğrultusunda oluşturulan ve "Kürt'ü Kürt'e kırdırma" planlarının bir parçası olan köy korucuları özel statülerle korunuyor.

Geçtiğimiz günlerde olağanüstü hal bölge valisi Hayri Kozakçıoğlu köy korucularının ve ailelerinin devlet güvencesi altında olduğunu açıklarken, korucuların maaşlarının 120-140 bin liraya çıkarılacağını belirtti ve korucuların Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamı içinde olacağını söyledi. Koruculara bölgenin iklim koşullarına uygun giysileri kendi elleriyle dağıtan Kozakçıoğlu, korucuların devletin bir parçası değil, devletin tam da kendisi olduğunu belirtti.

Yine, olağanüstü hal bölge valiliğinin, olağanüstü hal bölgesinde yaşayanlara başvuruları halinde ellerindeki silahların kaynağına bakılmaksızın ruhsat verileceği açıklandı. Yani devletin istediği güç ve kişiler tabanca ve hafif makinalı tüfeklerle donatılacak.

T.Kürdistanı'nda Kürt halkını sindirme, yok etme planları doğrultusunda Evren Özal çetesi her türlü özveriyi(!) gösteriyor. Geçtiğimiz günlerde 29 Kasım seçimlerini değerlendirmek ve yeni perspektifler almak üzere ABD'ye giden Özal, Amerikalı kimi Kürdistan uzmanlarıyla da görüşerek, yeni karanlık planlarla döndü. Kürt ve Türk halkını ağır yaşam koşulları altında inleten diktatörlük, Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkına karşı kullanmak üzere en modern araç gereçleri sorunun askeri çözümü yönünde harekete geçirme peşinde.

Bu amaçla hükümet T.Kürdistanı'nın değişik yerlerine toprağın altına gömülecek ve en ufak bir hareketi merkezden saptayabilecek tanesi 150 milyon liraya 150 tane "sismik algılayıcı" alıyor, bir tanesi 20 milyon dolar tutan "elektrik haberleşme sistemi" oluşturuluyor, tanesi 60 milyon lira olan "termal kamera"lardan 20 tane getirtiyor ve böylece ister hayvan, ister dağdan yuvarlanan bir taş, ister bir insan anında karakoldaki ekrana yansıyor. Yine, ısmarlanan Brezilya markalı helikopterlerin tanesi 85 milyon Fransız Frank'ı. Bu "uçan kaleler" aydınlatıyor, hareketi görüyor, cismi belirliyor, kovalıyor ve yakalıyor. Herhangi bir direnişle karşılaşırsa da karşısındakini yok ediyor. Yine Ingiltere'de IRA'ya karşı kullanılan ve tanesi 60 milyon lira olan "S 55 zırhlı araçları"nın ihalesi sonuçlanırken, dünyanın en modern silahları olan ve tanesi 650 dolar olan "M-16 A2"lerden "özel time dağıtılmak üzere" 10 bin tane ısmarlanıyor.

Elbette, diktatörlüğün T. Kürdistanı'na karşı bu girişimleri, sorunun zor ve baskı kullanarak "çözümünü" isteyen çevrelerce vargüçle destekleniyor.

Şöyle bir düşünelim. Bir yandan yıllardır Kürt halkı üzerinde acımasız bir devlet terörü uygulanıyor, Kürt halkının en temel ulusal ve demokratik hakları ayaklar altına alınıyor, 82 Anayasası bile T. Kürdistanı için lüks sayılıyor. Öte yandan her geçen gün Kürt halkına, onun ulusal demokratik mücadelesine karşı karanlık planlar yapılıyor. Peki, yıllardır süren baskı, zorbalık ve devlet terörü Kürt sorununu ortadan kaldırabildi mi? Kürt halkının ulusal demokratik istemlerini bastırabildi mi?

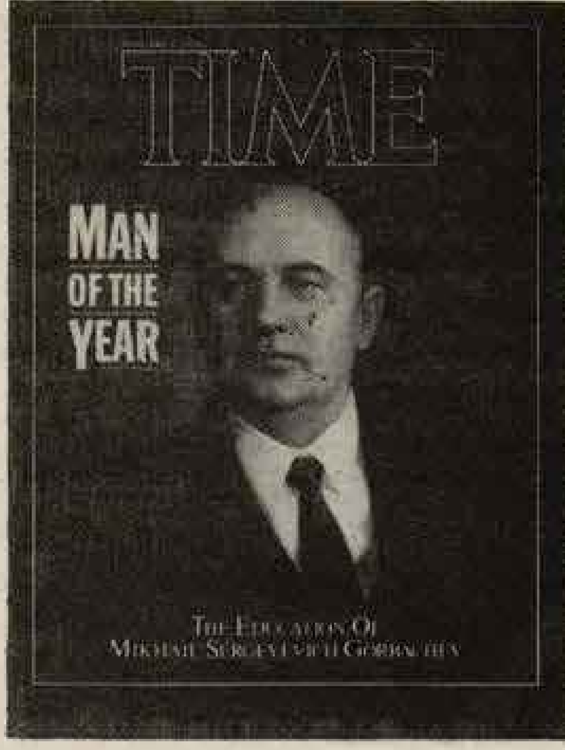
Gerçeklere gözlerini kapamak istemeyen herkes tüm bu baskı ve zorbalığa rağmen Kürt sorununun her geçen gün daha da keskinleştiğini ve gündemde çözülmesi gereken en önemli sorunlardan biri olarak kaldığını görecektir.

Silahsızlanma yolunda kilometre taşı

Washington Zirvesi'nde INF Antlaşması imzalandı

Yeni bir yıla giriyoruz. 21. yüzyıla doğru bir yıla insanlık sevinçle giriyor. Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Ronald Reagan ve Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreterleri Mihail Gorbaçov arasında 8 Aralık 1987' de Washington'da "Orta ve kısa-orta menzilli füzelerin imhasını öngören (INF) antlaşması imzalandı. Özellikle son 8 yıldır sürdürülen silahsızlanma görüşmelerinden sonra gerçek silahsızlanma yolunda atılan bu adım, insanlık, barışsever güçler tarafından "Tarihi kilometre taşı", "Nükleer Füzeler Çöpe", "Nükleer Silahsızlanmada Dev Adım" sözleriyle karşılandı.

Antlaşmanın yankıları öncesi görüşmelerde olduğu gibi, antlaşmanın arkasından da devam ediyor. Devam edecek de.

"Bu tarih, nükleer savaş tehlikesinin artmakta olduğu bir çağ ile militarizasyonun insanlık yaşamından kaldırılması çağını ayıran bir tarihtir."

Mihail Gorbaçov

"Barış içinde birarada yaşama" ilkesi 1917'den bu yana Sovyetler Birliği'nin temel ilkesi. Lenin'in temellendirdiği "Barış içinde birarada yaşama" temel bir politik fikir olmaktan öte bir anlam, zorunluluk taşıyor günümüz dünyasında. Dünyamızın bugün gösterdiği çeşitlilik, karmaşıklık, çelişkileri, yarışmaları, uzlaşmaları ile çizdiği tablo, bu politik anlayışı insanlığın devamı, uygarlığın savunulması ve korunması için "olmazsa olmaz" bir zorunluluk durumuna getirmiştir. SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov yoldaş bunu şöyle ifade ediyor: "Bugünkü dünyanın tüm çeşitliliği içinde her halkın kendi kaderini belirlemedeki mutlak hakkı nedeniyle, her birimizin dünya topluluğunun bütünlüğüne ve yeryüzünde hayatın devam edip etmeyeceğine göre davranmak ve bunları kavramakla yükümlü olduğumuz an, şimdi gelmiş bulunuyor." (SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un Moskova' daki Dünya Kadınlar Kongresi'ne katılanları selamlama konuşmasından)

Yine SBKP MK 27. Kongresinde, sunulan Politik Büro Raporunda "günümüz dünyası savaşlar ve güç politikası için çok küçüktür, kolay yaralanabilir. Eğer savaşların ve silahlı çatışmaların savunulabilir, kabul edilebilirliği yönündeki yüzyıllar boyunca oluşmuş olan düşünce tarzı ve eylemlere kesinlikle son verilmezse, dünya kurtarılamaz, korunamaz." belirtildiği gibi Sovyetler Birliği, nükleer savaşı önlemek için azami ölçüde bir sorumlulukla elden geleni yapma yükümlülüğünü üzerine alıyordu. SBKP, Sovyetler Birliği nükleer çağda insanlığın varlığını sürdürebilmesi ve nükleer yıkımın önlenebilmesi için tüm güçlerle diyaloğa somut öneri ve girişimlerle temelinde hazır olduğunu sistemli, ardıcıl çabalarıyla gösteriyordu, gösteriyor da.

"2000 yılına kadar nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya" hedefi ve 27. Kongre'de formüle edilen "uluslararası güvenlik sistemi" sentezi somut girişimlerle SBKP'nin oluşturduğu bütünsel bir dış politika programına dönüştü. Bu ardıcıl, akılcı, kararlı girişimlerdir ki bugün dünya çapında bir dönüşüm sürecinin, nükleer silahsız dünya fikrinin güçlenmeye başlamasına temel olmuştur. Geçtiğimiz yıl Reykjavik'te yapılan Sovyet-Amerikan zirve görüşmesi, insanlığın, ufkun ötesinde böylesi bir dünyanın ana hatlarını gördüğü an olmuştu. Ancak bu tarihsel fırsatta ABD yönetiminin "Yıldızlar Savaşı Programı SDI"ında ısrarı, uluslararası durumu gerginleştirmeyi, silahlanma yarışını tırmandırmayı ve bir nükleer savaşı kimin hazırlamak istediğini, tüm dünyaya göstermişti. Silahsızlanma önündeki engel askersel-sanayi kompleksi ve onun etkisi altında olan ABD yönetimi, ABD emperyalizminin en gerici çevreleridir.

Yine insanlık, barışsever güçler Reykjavik'le görmüşlerdi ki silahsızlanma ve nükleer silahsız bir dünya için uzun ve zorlu bir savaşım vardır. Reykjavik'in arkasından SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov yoldaş, Cenevre'de devam eden silahsızlanma görüşmelerinden bağımsız olarak, silahsızlanma görüşmelerini kolaylaştıracak yeni barış önerileri getirdi.

Ekim ayında Cenevre'de bir araya gelen SSCB ve ABD silahsızlanma delegasyonları aslında Reykjavik'te mutabakata varılan orta menzilli füzelerin imhası konusunda bir dizi görüşme sonunda antlaşma metnini hazırladılar. Bu görüşmeler sırasında Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Eduard Şevardnadze, Sovyet-Amerikan görüşmelerini uluslararası yaşamda alışılmışın dışında bir olay olarak değerlendiriyor ve ilişkilerde orta menzilli ve operativ-taktik roketlerin yasaklanması dışında olumlu eğilimler olduğunu da belirtiyordu. Tüm bu girişimler, görüşmeler devam ederken NATO ve Varşova Anlaşması delegasyonları Kasım ayı içinde Cenevre'de yaptıkları görüşmelerde Atlantik okyanusundan Ural'lara kadar tüm Avrupa'da konvansiyonel silahların indirilmesi görüşmelerinin 1988 yılında başlatılması doğrultusunda anlaşmaya vardılar.

Açıktır ki, böylesi bir yumuşama özellikle Amerikan emperyalizminden, militarist güçlerden razı olmayanlar, silahsızlanma ve yumuşama sürecinde çıkarları olmayan askersel-sanayi çevreleri ve onların temsilcileri de görüşlerini getiriyorlar. Kasım ayı içinde Kaliforniya eyaletinde yapılan ve 15 ülkenin Savunma Bakanlarının katıldığı NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında ABD Savunma Bakanı Weinberger "Batı Avrupa'nın kendisi için bir Yıldızlar Savaşı Projesine gereksinimi olduğunu önerdi. Nitekim SSCB ile orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda anlaşmaya varılması durumunda, öteki nükleer silahların modernleştirilmesi gerektiğini savundu.

Bugüne gelinen noktada, insanlığın hiç bir sorunun bu kadar önemli olmadığı ve tüm global sorunların temelinde nükleer silahlanmanın yattığı gerçeği sürekli genişleyen bir yelpazede kavranıyor. Silahlanma karşıtı barış güçleri dünyanın dört bir köşesinde, din adamlarından hükümetlere, komünist, sosyalistlerden çevre korumacılara, işçilerden bilim adamları ve doktorlara kadar geniş ve dinamik kesimler içinde yer alıyor. Ve gelişmeler bu güçlerin eylem ve aktivitelerini olduğu gibi düşüncelerinde etkiliyor.

17 Eylül 1987 tarihli Pravda'da bir yazısında SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov yoldaş şöyle diyordu: "Reykjavik'te Başkan Reagan'la görüşmemizde tam bir nükleer silahsızlanmanın gerekli ve olanaklı olduğu anlayışına oldukça yaklaştık. Daha sonra iki nükleer silah sınıfının, yani orta menzilli roketlerin ve operatif-taktik roketlerin yokedilmesi yolunda bir anlaşmayı yakınlaştıran adımlar attık... Orta menzilli ve operatif-taktik roketler üzerine bir anlaşmaya varılması, roketlere karşı savunma anlaşmasının kesin olarak uygulanması koşullarında stratejik saldırı silahlarının büyük ölçüde yüzde 50 oranında - sınırlandırılmasıyla ilgili görüşmeler için iyi bir başlangıç olabilir." Bundan tam bir buçuk ay sonra 8 Aralıkta Washington'da bir araya gelen SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov ve ABD Başkanı R.Reagan orta ve orta-kısa menzilli nükleer füzelerin kaldırılmasına ilişkin tarihi antlaşmayı imzaladılar. Antlaşma Sovyetler Birliği ve Amerika arasında gerçek silahsızlanma alanında ve uluslararası planda imzalanan ilk antlaşma olma özelliğini taşıyor. Gorbaçov yoldaş, antlaşmanın imzalanmasından hemen önce yaptığı konuşmada bu adımı şöyle değerlendiriyor: "Bu tarih, nükleer savaş tehlikesinin artmakta olduğu bir çağ ile militarizasyonun insanlık yaşamından kaldırılması çağını ayıran bir tarihtir."

Sovyetler Birliği'nin nükleer silahsız bir dünya için ardıcıl öneri ve girişimleri, bitmez tükenmez çabaları ve özellikle de SSCB'deki çok yönlü yenilenme giderek genişleyen güçler yelpazesi içinde anti-Sovyet propagandanın, savaş isteyen, uluslararası sorunların hâlâ savaşlar yoluyla çözüleceğini söyleyen en gerici militarist çevrelerin oyunlarını da bozuyor hiç kuşkusuz. Halklar ve hatta yer yer yeni tutucu çevreler, "Sovyet korkusunu" bir kenara itiyor, bu durum uluslarötesi tekellerin, askersel-sanayi kopmpleksinin politik haklılığının koşullarını ve ortamını zayıflatıyor.

INF-orta ve daha kısa menzilli nükleer füzelerin imhası-antlaşmasına göre, Avrupa'da konumlandırılan menzilleri 500 ile 5000 kilometre arasında olan füzeler üç yıl içinde sökülecek, imha edilecek, tüm parçaları yok edilecek. Antlaşmanın yürürlüğe girmesiyle üç yıl içinde iki taraf birbirinin ülkesinde yılda 20 kez nükleer tesis, kompleks ve fabrikaları denetleyecek. Bu incelemeler aynı zamanda füzelerin bulunduğu diğer ülkelerde de yapılabilecek. Antlaşmanın en önemli özelliklerinden biri de karşılıklı denetleme. Bu arada stratejik silahların gelen yıl içinde 1988'de yarı yarıya azaltılması ve kimyasal silahların yasaklanması konusunda da görüşmelere başlanması konusunda mutabakata varıldı. Imzalamadan sonra Reagan ve Gorbaçov yaptıkları televizyon konuşmalarında antlaşmanın tarihi önemine değindiler. Bu anlaşmayı imzalamakla tarih yaptıklarını ifade eden Reagan, birçok kimsenin bu anlaşmanın imzalanmasının mümkün olmadığını söylediğini, birçok gücün ve etmenin buna olanak tanımayacağını söylediğini hatırlattı.

Washington zirvesi tüm dünyada sevinçle geleceğe olan ümidi pekiştirerek sona ererken, hükümetler, politikacılar, sendikalar, yığın örgütleri tek tek kişiler antlaşmayı alkışladılar. Federal Almanya Başbakanı Helmut Kohl "daha az silahlı bir dünya için kilometre taşı" olarak değerlendirdiği INF Antlaşması'nın imzalanmasından sonra şöyle dedi: Washington başarısı ile şimdi sadece daha az silahlı bir dünyaya doğru birinci adım atılmıştır. "Antlaşma tarihi bir dönüm noktasıdır" diyen Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt, INF Antlaşması'nın gelen yılda yeni adımlarla yani stratejik silahların, kıtalararası tahrip silahlarının yarısının kaldırılması ile çok daha anlamlı olacağını vurguladı. Isveç Başbakanı Ingvar Carlson "savaş sonrası zamanda umut dolu süreç" sözleriyle elde edilen başarıyı selamlarken, Ingiltere Başbakanı Margret Thatcher "mükemmel bir noel hediyesi" diyordu.

Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk de antlaşmayı "tüm insanlığımız için zararlı olarak kabul ettiğimiz nükleer silahlardan bir kısmının elimine edilmesi önemli bir gelişmedir" şeklinde değerlendirdi.

Tüm dünyada anlaşmanın yankıları devam ederken SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov 350 gazetecinin katıldığı uluslararası bir basın toplantısında görüşmelerin ve antlaşmanın bir değerlendirmesini yaptı. Konuşmasında nükleer silahların indiriminden sonra, konvansiyonel silahlarda bir dengesizliğin doğacağını, ancak bu dengesizliğin iki yanlı olacağını, Avrupa'da konvansiyonel silahlarda Varşova Antlaşması ülkelerinin üstün duruma gelirken, NATO'nun güney kanadında ve Sovyetler Birliği sınırlarında NATO'nun güçlü ve hatırı sayılır bir üstünlüğe sahip olacağını söyledi. Bu sözler Türkiye'de ve basında "Sovyetler'in gerçek yüzü" "Türkiye Pazarlığı" "Gorbaçov 6. Filo' yu kastediyor" "NATO'nun güney kanadı sadece Türkiye değil" ve benzeri değerlendirmelerle yer aldı.

Devamı 7. sayfada

Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde Siyonizm kana doymuyor

20 yıldan buyana Israil işgali altında bulunan Batı Şeria ve Gazze Şeridi' nde, 11 Aralık 1987'de başlayan Filistin halkının direnişi devam ediyor. Bölgede Israil yönetiminin keyfi uygulamalarına karşı başlayan protestolar, yığınların birkaç gün içinde sokaklara dökülmesini beraberinde getirdi. Israil, ulusal demokratik hakları için baş kaldıran halkın direnişini bastırabilmek için bölgeye yüzlerce eğitilmiş timler, özel birlikler ve zırhlı araçlar gönderdi. Gelen haberler arasında gösteriler sırasında Israil askerlerinin açtığı ateş sonucu aralarında kadın, çocuk ve yaşlıların da bulunduğu 50'yi aşkın kişinin yaşamını yitirdiği, 100'ü aşkın kişinin ise yaralandığı belirtilmektedir.

Batı Şeria ve Gazze'deki direnişi bastırmakta hayli güçlük çeken Israil siyonist yönetimi, kendisinin çizdiği ve adına da "güvenlik kuşağı" dediği Güney Lübnan sınırını geçerek 2 km kadar ilerledi, genellikle de sivil halkın yaşadığı yerleşim merkezlerini havadan ve karadan bombaladı. Suriye'yi ve Lübnan ilerici güçlerini tehdit ederek tam bir provokasyon ortamı yarattı. Tamamıyla bir soykırıma varan siyonist zulüm karşısında ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Richard Murphy bile Israil'in bölgedeki "davranışlarını uluslararası standartlara uymadığını" (!) söyledi.

Son gelişmeler protesto eylemlerinin Gazze ve Batı Şeria Şeridi'ni aşarak Kudüs başta olmak üzere, diğer yerleşim merkezlerine de yayıldığını göstermektedir. Halk tüm olanakları kullanarak direnmekte, yer yer grevler olmakta, bunların genel greve dönüşmesi için çağrılar yapılmaktadır. Görüldüğü gibi sorun, boyalı basının aktardığı gibi, sıradan birkaç gencin sokak gösterisi değildir. Direnişin en yoğun olduğu Gazze ve Batı Şeria 1967 yılında Israil tarafından işgal edildi. O günden buyana yerli Arap halkı, işgalellere karşı her fırsatta direndi. Ve bu durum devam ettikçe Israil'in burada "sukûneti" sağlaması söz konusu olamaz.

Batı Şeria ve Gazze'de Filistin halkına karşı Israil'in giriştiği son saldırılar uluslararası kamuoyunda sert tepkilere yol açtı. Sovyetler Birliği, ve Bağlantısız Ülkeler Hareketi Israil'i sert bir dille eleştirerek, BM Güvenlik Konseyi'nden duruma derhal müdahale etmesini istediler. 15 bağlantısız ülkenin BM Güvenlik Konseyi'ne sunduğu, Israil'in 1967 yılında işgal ettiği Arap topraklarından koşulsuz olarak çekilmesi ve son olarak da Gazze'de sivil halka karşı başlattığı savaşa son vermesini içeren karar metni, ABD'nin çekimser oyuna karşın oybirliğiyle kabul edildi.

Bütün bunlara karşın, her zaman olduğu gibi Israil Başbakanı Izak Şamir utanmadan Filistinlilerin ölmesinden "üzüntü duyduğunu" (!) belirterek, olaylardan sözüm ona "terör örgütlerinin liderlerini" sorumlu tuttuğunu açıkladı. Hatırlanacağı gibi Israil 1982 yılının Haziran ayında benzeri iddialar ileri sürerek Güney Lübnan'ı işgale kalkmıştı. ABD'li efendilerinden aldığı talimat ve geniş askeri yardım ile FKÖ ve bir bütün olarak Filistin ulusal direniş güçlerini yok edeceğini açıklamıştı. O, bu amaca varabilmek için Lübnan'ı kana buladı, şehirleri, kasabaları ve hatta en küçük yerleşim yerlerini yakıp yıktı, binlerce savunmasız insan katletti. Sabra ve Şatila mülteci kamplarında 5000 e yakın kadın, çocuk ve yaşlının ölmesine yol açan son yılların en büyük soykırımını gerçekleştirdi. Buna karşın Filistin ulusal kurtuluş ve Lübnan ilerici güçleri, kendilerinden silah ve teçhizat bakımından çok üstün olan Israil ordusuna karşı etini tırnağına takarak direndiler.

Israil yönetimi Batı Şeria ve Gazze' deki son gelişmeleri bahane ederek yeniden saldırıya geçebilir, yeni katliamlara başvurabilir. Çünkü son yaptıklarından da açıkça anlaşılacağı gibi terör ve zorbalık üzerine kurulmuş olan Israil devleti, uluslararası hukuku hiçe sayan tam bir çeteye dönüşmüştür. Siyonistler tüm dünyanın gözü önünde Filistin halkına ve bölgedeki diğer ilerici güçlere karşı böylesine geniş çaplı bir saldırı ve teröre başvurabiliyorlarsa, bu onların sırtlarını ABD'ye dayamış olduklarından kaynaklanıyor. Deyim yerindeyse Israil ABD ve NATO çevrelerinin "şımarık çocuğu"dur. Onlar başından beri bölgede planlarını hayata geçirebilmek için, Israil'i stratejik ittifak unsuru gördüler. Ona maddi ve askeri yardım sağladılar halen de buna devam etmekteler.

Gazze ve Batı Şeria'daki son gelişmeler Filistin sorununun yeniden geniş şekilde tartışılmasına yolaçtı. Bir kez daha görüldü ki, sorunun çözümü herşeyden önce Israil'in silah zoruyla 1967 yılında işgal ettiği tüm Arap topraklarından çekilmesi, Filistin halkının kendi devletini kurmasına bağlıdır. Bu yönde atılacak ilk adım Birleşmiş Milletler'in önerdiği, tüm tarafların (FKÖ'de dahil olmak koşuluyla) eşit şekilde katılacağı Uluslararası Ortadoğu Barış Konferansıdır.

F.Almanya'da çelik işçilerinin direnişi

F.Almanya'nın Duisburg kentindeki Krupp Çelik İşletmelerini kapatma kararına işçiler direnerek karşı çıkıyorlar. Çelik işletmelerindeki Alman ve yabancı işçiler, işyerlerini korumak için kararlılıkla protesto eylemlerini başlattılar.

Kasım ayı sonunda demir-çelik sanayiinde durgunluk ve geri teknoloji gerekçe gösterilerek Krupp patronlarınca alınan Rheinhausen tesislerinin kapatılması kararına karşı gelişen işçi direnişleri F.Almanya'nın son 20 yılda gördüğü en kararlı, en büyük işçi eylemleri oldu.

Krupp'un kararı, F.Almanya hükümetinin, AET ülkeleri Demir Çelik Komisyonu ve F.Almanya Çelik tekellerinin uzun süredir hazırladıkları planların bir parçası olarak gelişti. Plan önce Oberhausen, Hattingen ve Max Hütte'de uygulanmış, işten çıkarma, binlerce işçiyi atma ve işyerlerini kapatma tehditleri daha sonra Krupp'da gündeme gelmişti.

Kapanma kararını duyan Krupp-Rheinhausen çelik işletmeleri işçileri hemen işi bıraktılar. İşçiler tek tük değil, bir tanesi dahi dışarıda kalmadan, birlik içinde fabrika önünde toplanarak protesto eylemlerine başladılar. İşçilerin eylemleri başladığı dakikadan itibaren çok yaygın biçimde dayanışma ve destek gördü.

İşçilerin eylemleri her gün yükselerek, yepyeni biçimler alarak, işçilerin dışında esnaf ve diğer emekçileri etrafında genişleyen halkalarla içine katarak sürüyor.

7 Aralık'da otobüslerle Bochum'a giden işçiler Klöckner işletmelerinde işçilerle birleşerek, Krupp Stahl AG'nin idare meclisi toplantısının yapıldığı binayı bastılar, toplantı yerini işgal ettiler. 8 Aralık'ta ise farklı katman ve grupların destekleme toplantıları yapıldı. (Yabancı işçiler, kadınlar, kiliseler) 10 Aralık'ta ise grevler ve tepkiler doruk noktasına ulaştı. Krupp fabrikasının bulunduğu Rheinhausen "Ölü Kente" dönerken Duisburg'da yaşam felce uğradı. Sabah saat altıda Reinheusen'da iki köprüyü işgal eden işçiler ve aileleri yanında, esnafı, memuru, teknik elemanı, yerlisi yabancısıyla çok geniş çevrele de yer aldı. İşçiler şehre tüm giriş çıkışı engellediler. Aynı gün Ruhr havzasındaki fabrikalarda çalışan işçiler işi bıraktılar. İki köprü önünde işçiler çocukları ile birlikte direnirken, Rheinhausen'deki ulaşım araçları işlemedi, temizlik ve hastane emekçileri çalışmadılar. Çiftçiler ise traktörleri ile Krupp kapısı önünde toplandılar. Direnen işçilerle dayanışma içinde olan esnaf da dükkanlarını kapattı. Reinheusen üzerinde uçan helikopterler "Reinhausen ölü kenttir" pankartını dolaştırdılar.

İşçiler bu eylemleri ile, değil sadece Duisburg'a, tüm Avrupa'ya Krupp kapatılırsa bu şehrin nasıl öleceğini, yokolacağını gösterdiler. Direniş temsilcileri "Krupp Yaşıyor", "Reinhausen Yaşamalıdır", "Çelik Sanayii Devletleştirilmelidir" belgileri ile binlerce işçi ve emekçiyi kucaklayan eylemlerinin tüm alanlarda sendikalarca desteklendiklerini açıkladılar.

Çelik işçilerinin direnişlerini desteklemek ve sonuna kadar götürmek, yani 6 bin işçinin işten atılmasını önlemek, işyerlerini savunmak için dayanışma amacıyla Reunhausen'da bir Halk Komitesi kuruldu. Bir din adamının başkanlığını üstlendiği komitede iktidardaki CDU ve FDP ile SPD, Yeşiller, DKP'nin yanısıra, esnaf, tüccar ve çiftçilerin temsilcileri yer alıyor.

İşçiler 9 Aralık'ta ise çevreden gelen sınıf kardeşleriyle Krupp Denetim Kurulu toplantısının yapıldığı Krupp imparatorluğunun eski sarayı Essen'deki Villa Hugel'i basarak, istemlerini dile getirdiler, protesto gösterilerinde bulundular.

18 Aralık'ta ise IG Metall sendikası Kuzey Ren Vestfalya Eyalet Sekreterinin çağrısı üzerine düzenlenen mitinge ise 10 binin üzerinde işçi katıldı. SPD Eyelat Örgütü de çağrıyı destekledi. "Reinhausen Yaşatılmalı" diye haykıran işçiler geniş dayanışma gördüler.

Krupp çelik işletmelerini kapatma kararının arkasında AET ülkeleri arasındaki yıllık üretim tonajının düşürülerek sınırlandırılması, böylecede AET'de çelik üretimi fazlasının ortadan kaldırılmasına yönelik politika bulunmaktadır. Yıllık üretim tonajını sınırlayan bu plan, üye ülkeler arasında binlerce işyerinin kaldırılmasını, yani yüzbinlerce çelik işçisinin işten çıkarılmasını beraberinde getirmektedir. Bu işten çıkarmaların 42 bini ise F.Almanya üstlenmiştir. Avrupa'nın en yeni ve modern çelik tesislerine sahip F.Almanya'nın bu yüksek payı üstlenmesinin nedeni ise diğer AET ülkeleri yanında Federal Hükümetin de belirli dünya ülkelerinden devletçe yapılan subvansiyon yardımlarıyla üretildiğinden daha ucuza malolan çelik almasıdır. Bu nedenle de F.Alman tekellerinin istedikleri kadar kârı getirmeyen çelik üretimini gözden çıkarmalarıdır, tabii bunu yaparken de tekellere en az zarar getirecek yol, fabrikaları kapatma ve işçileri işten atmadır. Bu durum diğer AET ülkelerinin de işine gelmektedir, aksi takdirde kendileri de işçi çıkarma sorunuyla karşı karşıya kalacaklardı.

Çelik işçileri, işyerlerini korumak için işyeri önünde nöbetlerini ve direnişlerini sürdürüyor.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

- *Güney Afrika'daki ırkçı rejime karşı çıkan en büyük politik güç olan Afrika Ulusal Kongresi partisi, demokratik ve ırkçı olmayan bir Güney Afrika'nın kurulması konusunda bugünkü Preitorya yönetiminin temsilcileriyle görüşmeye hazır olduğunu açıkladı. Afrika Ulusal Kongresi Yürütme Kurulu üyesi Makatini, basına yaptığı açıklama ırkçıların cinayet ve terörü karşısında, ülkenin bütün demokratik güçlerinin daha fazla kan dökülmesine fırsat vermeden ırk ayrımı sistemini yürürlükten kaldırabileceğini belirtti.*
- *FKP'nin 26. Kongresi 2-6 Aralıkta Paris'te yapıldı. 1700'den fazla delegenin katıldığı kongrede 5 kıtadan 116 komünist partisi ve ulusal ve demokratik hareketlerin delegasyonları katıldı. Fransa sorunlarının ve uluslararası sorunların tartışıldığı kongre, düzeni, disiplini ve parti birliğinin sağlamlığı ile dikkati çekti. Kongrede yüzbinlerce partilinin uzun bir süredir tartıştığı dünyanın ve Fransa'nın değişen koşullarına göre, Fransız halkının çoğunluğunun çıkarlarını kollayan parti programı da onaylandı.*
- *Birleşmiş Milletler Genel Kurulu "Ortadoğu Barış Konferansı"nın toplanmasını büyük bir çoğunlukla kabul etti. Karar, Birleşik Amerika ve Israil'in aleyhte oylarına karşı 129 oyla kabul edildi. 24 ülke de çekimser oy kullandı. BM Genel Kurulunda yapılması karar altına alınan Ortadoğu Konferansında Arap-Israil ihtilafının ve Filistin sorunun kapsamlı ve adil bir şekilde çözülmesi öngörülüyor. Kararda ayrıca konferansın en kısa zamanda toplanması da istendi.*
- *Tunus Cumhurbaşkanı Zina Abidin Ben Ali politik tutuklular için genel af ilan edildiğini açıkladı. Politik af kampanyasına 2500 kişi giriyor.*
- *Uruguay Halk Hareketi, "Frento Amplio"nun birinci ulusal kongresi başkent Montevideo'da yapıldı. 15 parti ve politik gruptan oluşan Halk Cephesi'nin kongresinde, ülkenin toplumun ve demokrasinin gelişmesi ve içinde bulunulan bunalımdan çıkılması için hazırlanan program ele alındı.*
- *Arap Birliği zirvesi, Ürdün'ün başkenti Amman'da toplandı. Arap Birliği'nin 21 üyesinden 15'i ve Filistin Kurtuluş Örgütü ziverye en üst düzeyde katıldılar. Zirve, Basra Körfezi'ndeki gerginliğin giderilmesi ve Ortadoğu ihtilaflarının giderilmesi açısından kararların daha da artırılması ve ortak bir tutum alınması yolunda önemli bir adım teşkil ediyor. Arap zirvesinin sonunda yayınlanan ortak açıklamada, ortak bir tutumun saptanması, Arap ülkeleri arasında aktif bir dayanışma kurulması ile yalnız bu yolla kalıcı çözümlere varılacağı kaydediliyor. Zirvede, Arap ülkeleri Körfez Savaşı ve Ortadoğu anlaşmazlığı konularında ortak bir anlayış formüle edebildiler ve sorunların barışçı bir şekilde çözülmesi yollarına işaret ettiler. Zirveye katılan tüm ülkeler, Körfez savaşının sona erdirilmesi için Birleşmiş Milletler'in almış olduğu 598 sayılı kararın tam olarak uygulanmasından yana olduklarını açıkladılar ve Iran ile Irak'ı derhal savaşa son vermeye ve uluslararasında tanınan sınırların gerisine çekilmeye çağırdılar. Zirvede bölgede istikrarsızlığın ana kaynağınının Arap Israil ihtilafı olduğu belirtildi. Filistin halkının haklı davası tam olarak desteklenirken, Uluslararası Ortadoğu Konferansının toplanması istendi.*
- *Nükleer Savaşa Karşı Uluslararası Hekimler Örgütü üçüncü Avrupa sempozyumu Prag'da toplandı. 400 kadar delegenin katıldığı sempozyumun sonunda yayınlanan ortak açıklamada, orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin ilke anlaşması olumlu karşılandı ve nükleer silahsızlanmada önemli bir adım olarak değerlendirildi. Açıklamada ayrıca Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika'nın nükleer denemeleri durdurmaları istendi. Sovyetler Birliği, 1985 yılı ağustos ayından başlayarak 1,5 yıl süreyle tek taraflı olarak nükleer denemelerini durdurmuş, Birleşik Amerika ise buna mukabelede bulunmamıstı. Öte yandan Birleşik Amerika Barış Konseyi de 200 kışının katılımıyla Detroit kentinde toplandı. BABK'nin toplantısında silahlanma harcamalarının, BA ekonomisine olumsuz etkisi olduğu belirtildi. Ve silahsızlanmada yeni adımlar atılması istendi.*
- *Bangladeş'de, Erşad rejimine karşı başlayan protesto gösterileri devam ediyor. Muhalefet partilerinden Pıvami Birliği ile Milliyetçi Partinin Başkanları da 11 Kasımdan bu yana evlerinde gözaltında tutuluyor. 21 muhalefet partisinin çağrısı üzerine Başkent Dakka'da ulaşım işçilerinin yaptığı grev nedeniyle ulaşım tamamen dururken, liman kenti Çitagong'da göstericiler ve grevci işçiler Devlet Başkanı Erşad'ın istifasını ve yeni seçimlerin yapılmasını istediler. Gösteriler sırasında polisin saldırısı sonucunda 23 kişi öldü ve 100 kadar kişi de yaralandı.*
- *Israil Komünist Partisi ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında ilk kez resmi görüşme yapıldı. Israil Komünist Partisi Genel Sekreterinin, Tel Aviv'de yaptığı açıklamada görüşmenin Ekim Devrimi kutlamaları dolayısıyla Moskova'da bulundukları sırada yapıldığını belirtti. Israil Komünist Partisi Genel Sekreteri, görüşmede FKÖ ile Israil-Filistin anlaşmazlığı ve bölgede barış konularında aynı görüşleri paylaştıklarını söyledi.*

"Çağ atlayan" ülkede insan hakları ayaklar altında

Baştarafı 1. sayfada

yana 260 bin kişinin gözaltına alındığını, bunlardan 170'nin işkence sonucu öldürüldüğünü belirtti. 12 Eylül sonrasında sorgulamanın rutin bir parçasına dönüştürülen işkencede katledilen bu 170 kişi de, yaşama hakkının nasıl yok edildiğini açıkça göstermektedir. Öte yandan bugün hapishaneler "12 Eylül hukuku"nun kurbanlarıyla doludur. 537 cezaevinde toplam 53 bin kişi bulunmaktadır. "12 Eylül hukuku" elbette sırf daraağaçları, işkence tezgâhları kurmak ve hapishaneleri doldurmakla kalmamış, bütün ülkeyi bir hapishaneye çevirmiştir. "Hak ve özgürlükler baskı altında; yasaklar, engeller ve sonunda Türkiye bir cezaevine dönüştürüldü" diyen Akın Birdal bir kez daha bu gerçeğin altını çiziyordu.

Bütün bunlar İnsan Hakları Derneği'nin düzenlediği ve demokrasi güçlerinin geniş desteğini kazanan kampanyanın ne denli büyük bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Yurtiçinde ve dışında çeşitli etkinliklerle sürdürülen kampanya mevcut koşullarda başarılı bir adım olarak değerlendirilmelidir. Unutmamak gerekir ki, hak arama hakkı da rejim tarafından boğulmaya çalışılmaktadır. İnsan hak ve özgürlüklerinin ihlali temeli üzerinde kurumlaşan rejim, her türlü hak arama çabasını kendi temellerine yönelmiş yıkıcı bir çaba olarak algılamakta ve buna göz yummak niyetinde olmadığını her fırsatta göstermektedir. Tutuklu ve mahkum yakınlarına reva görülen uygulamalar bunun en çarpıcı göstergelerinden biridir. Dolayısıyla bu ortamda düzenlenen kampanyanın eriştiği düzey, ilerisi için daha da umut vericidir. Bu adımın daha da geliştirilip güçlendirilerek sürdürülmesi, insan hakları uğruna mücadelenin daha geniş yığınlara maledilerek kesintisiz devam ettirilmesi gerektiği açıktır. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı zindan karanlığından kurtarmanın başka yolu yoktur.

İnsan hak ve özgürlükleri bir bütündür ve bugün bu temel, evrensel hak ve özgürlükleri hayata geçirme mücadelesinde, idam cezalarının kaldırılması ve genel af çıkartılması talepleri kendiliğinden ön plana geçmektedir. Yüzlerce idam dosyasının mecliste veya yargıtay safhasında sıra beklediği, Özal çağ atlamaktan söz ederken işkencenin tüm vahşetiyle uygulanmaya devam ettiği, 12 Eylül "adaleti"nin tıka basa doldurduğu hapishanelerde insanlık dışı koşulların varlığını aynen muhafaza ettiği düşünülürse, demokrasiyi kazanma mücadelesinde bu kampanya boyunca öne çıkarılan iki talebin ne denli acil ve hayati önemde olduğu kolaylıkla anlaşılır. Terör ve korku saçarak ayakta kalabilen rejime karşı mücadelenin gelişebilmesi için bu taleplerin daha da yükseltilmesi zorunludur.

İnsan Hakları Derneği'nce düzenlenen 1. İnsan Hakları Kurultayı'nın bildirgesi de sözünü ettiğimiz bu bütenselliğe ışık tutmaktadır. İşkence suçunun mutlaka ve en ağır bir şekilde cezalandırılması gerektiği belirtilen bildirgede "herkes, her koşul altında bu insanlık dışı uygulamadan korunmalı" denilmekte, ayrımsız bir genel affın ivedilikle çıkartılması gereğine işaret edilmekte, düşünce ve anlatım özgürlüğüne engeller koyan antidemokratik uygulamalara son verilmesi, düşüncenin suç olmaktan çıkarılması, örgütlenme hakkının özüne uygun ve etkin biçimde kullanılmasının sağlanması, cezaevlerinde uluslararası standartların uygulanması ve haberleşme özgürlüğünün çiğnenmesinin önüne geçilmesi istendi. Bildirgede, çağdaşlığın ölçüsünün, insan hak ve özgürlüklerinin gerçekleşme düzeyi olduğu da dile getirildi.

Özal türü bir "çağ atlama" ya karşı insan hak ve özgürlükleri uğruna mücadele tüm demokrasi güçlerine önemli görevler yüklemektedir.

Politik Gündem

Baştarafı 1. sayfada

tikleşme" imajı verdiklerine inananlar, şimdi uluslararası kamuoyunun Türkiye'de insan hakları ihlallerine dikkat çeken girişimleri karşısında çaresizdirler. Üstelik onlar, Avrupa Konseyi'nde gündeme gelen "Işkence ve Kötü Muamale ile Mücadele Sözleşmesi"ne de imza atmadılar. Bu "çağ atlayan" Türkiye'deki çağdışı işkence uygulamalarını kabul etmekten başkan hangi anlama geliyor?

Bu soruya, Insan Hakları Derneği'nin "Genel Af, Idam Cezalarına Hayır" kampanyasını destekleyen bu ülkenin onbinlerce insanı, insan haklarına saygılı olunması yönünde imza vererek cevap verdiler. Artık, ülkenin demokratik vicdanı, 12 Eylül'den beri gündemden inmeyen, güncel olarak yepyeni örnekleri sergilenen işkence uygulamalarının son bulması yönünde oluşmaktadır.

Tüm bunlar ülkede politik gündemin başlıca maddesinin seçimler sonrasında da değişmediğini gösteriyor.

Nasıl olacak? 12 Eylül rejiminin uygulamaları, antidemokratik çoğunluğa dayanarak ANAP hükümetince pervasızca sürdürülecek mi? Yoksa bu sürece barış ve demokrasi güçlerinin aktif müdahalesi olanaklı mıdır? Kuşkusuz en geniş güçlerin ortak ve kararlı tutumu, somut demokratik hedefleriyle bu sürece müdahale edilebilir, sonuç alıcı olunabilir.

Sol Birlik, ülkede demokrasi ve insan hakları için en geniş güçlerin birliğini savunuyor, bu güçlerinin mücadelesinin sonuç alıcı niteliğine işaret ediyor.

Silahsızlanma yolunda kilometre taşı

Washington Zirvesi'nde INF Antlaşması imzalandı

Baştarafı 5. sayfada

Nasıl, neden çıktı bu yaygara? Kimin gündeminde Türkiye? Yazımızın başında da belittiğimiz gibi NATO'nun gündeminde antlaşmayla doğacak boşluk nasıl doldurulacak sorusu var. NATO Bakanlar Konseyi toplantısının arkasından yayınlanan ortak bildiride "alan dışı müdahale" konusu var. Yani yayılma ve sözde dengeyi sağlama, boşluğu doldurma adına yeni silahlanma çabaları var. Gorbaçov bunlara dikkat çekmiştir sözleriyle. Kaldı ki herşey gözler önündedir. Göreve geldiği dönemden bu yana, yani son beş ay içinde üçüncü kez 4 Aralık'ta Ankara'ya gelen NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı General Galvin Türkiye'ye "yeni nükleer paket" önerilerini iletmiştir. Ordunun modernize edilmesi gerektiğinin ısrarla üstünde duran NATO'dur. Çifte yetenekli yani hem normal hem nükleer bomba atabilecek yetenekte F-16'ların Türkiye'ye yerleştirilmesini öneren NATO'dur. Tüm bu girişimlere Özal'ın yanıtı ise şöyledir "Bilmiyorum, NATO ne karar verirse bu konuda biz ona uyarız."

Batı Avrupa'da doğan "savunma boşluğu"nun ya da "caydırıcılık" yönündeki zayıflamayı kapatma yönünde Türkiye kullanılamaz. Halklarımızın çıkarı da silahsızlanmadan yanadır.

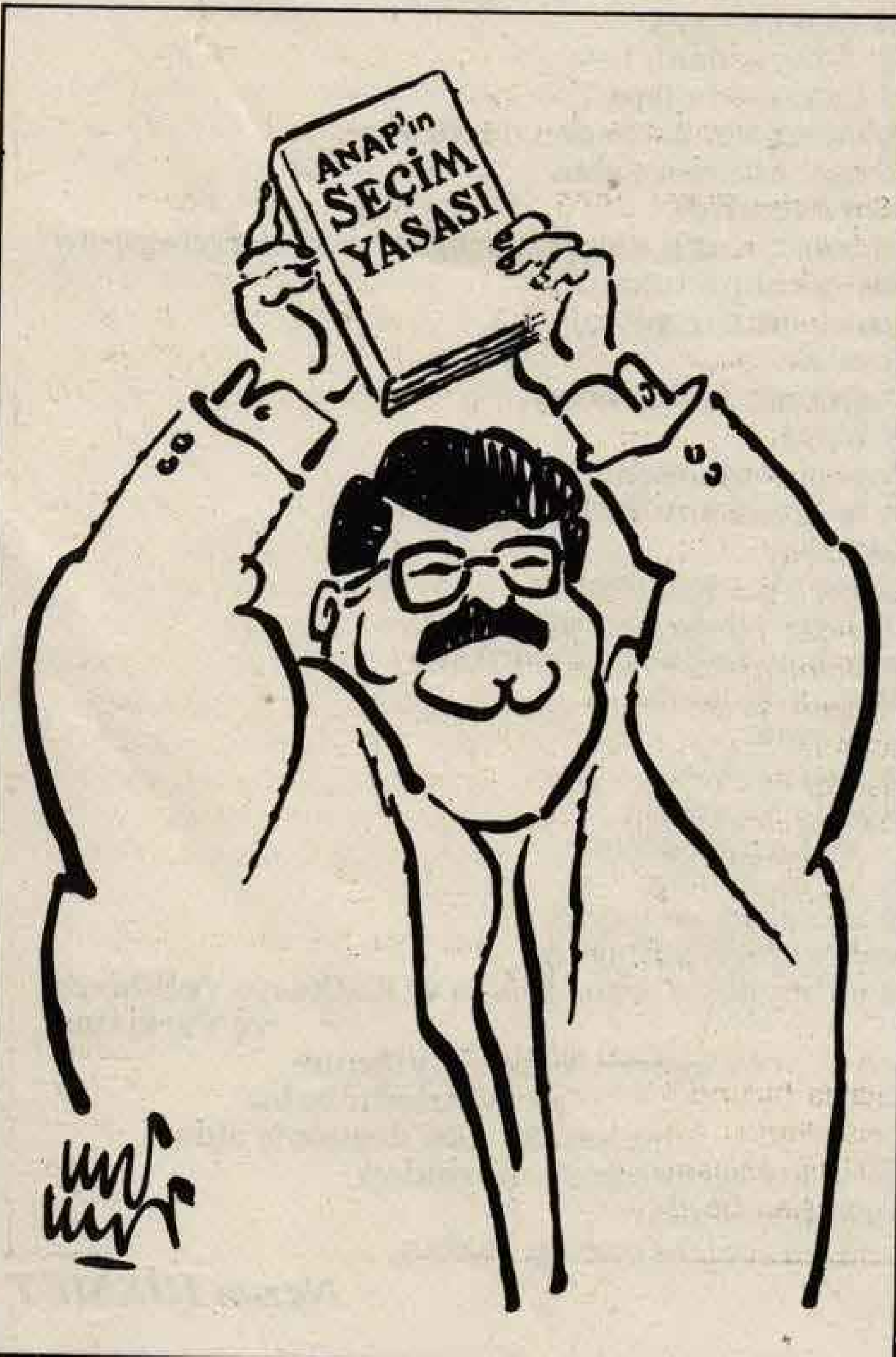
ANAP azınlık oyla mecliste çoğunluk sağladı

Gündemde yine demokrasi var

Baştarafı 1. sayfada

"istikrar"ın temsilcisi durumundaki ANAP seçmenlerin sadece yüzde 36'sının oyunu alabilmiştir. Şu halde seçmenlerin yüzde 64'ü bu "istikrar"ı seçmemiştir. "12 Eylül istikrarı"nın parlamentoya bu ölçüde yansımasından ise seçmen sorumlu tutulamaz.

"İstikrar" üzerine sarfedilen sözler, aynı zamanda 12 Eylül rejiminin aynen devam ettiğinin de ikrarıdır. Cunta tarafından sağlanan "istikrar" ın ANAP eliyle sürdürüldüğünün itirafıdır. Gerçekte olan da budur. ANAP 12 Eylül'ün doğrudan uzantısıdır ve rejimin niteliğinde, 29 Kasım sonrasında da hiçbir değişiklik meydana gelmemiştir. Demokrasiyi sandıktan ibaret görenler dahi bugün bunu ileri sürememektedirler. 1983'te yapılan vetolu seçimle oluşan meclis ne kadar şaibeli ise, bugünkü meclis çoğunluğu da o kadar gayrımeşrudur.

"İstikrar" çığırtkanlığı önümüzdeki dönemde de sürdürülecektir. 24 Ocak tedbirlerine uygun bir siyasi "istikrar"dır bu. En ufak bir kıpırdanma, en sıradan bir demokratik hakkın kullanımı, meclis içi veya dışındaki en sınırlı bir muhalif tavır dahi, hemen "istikrar düşmanlığı" ile damgalanmaya çalışılacaktır. Bugünden seçmenin yüzde 64'ünün "istikrar istemediğini" ve bu çoğunluk üzerinde küçük bir azınlığın meclis aritmetiğine yansıyan mutlak çoğunluğuna dayalı "istikrar"ın meşru olduğunu ilan edebilen anlayış, yarın daha da ileri gidecektir. Meclisin açılışı sırasında meydana gelen olayların burjuva basınında yansıtılış biçimi bunu göstermektedir. Demokrat bilinen, yıllarca sosyal demokrat partilerde çeşitli görevlerde bulunan kimi köşe yazarları dahi, cunta başı Evren'in protesto edilmesi karşısında "istikrar" korosuna katılmakta hiçbir beis görmemişlerdir.

Seçimler rejimin niteliğini değiştirmediği gibi, demokrasi güçlerinin gündemini de değiştirmemiştir. Temel sorun, dün olduğu gibi bugün de demokrasinin kazanılması sorunudur. Bunun yolu da yığınların aktif mücadelesinden geçmektedir. Demokrasi özlem ve umutlarının bir kez daha beş yıl sonrasına ertelenmesine göz yumulmamalıdır. Demokrasi adına akıl hocalığına soyunan kimi yazar ve politikacılar, bir beş yıl daha ANAP'a katlanma ve demokrasi mücadelesini ilk genel seçimlerin sonuçlarına bağlama, yani erteleme tutumunu yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar. Oysa emekçilerin beklemekle kazanacakları bir şey yoktur. Çünkü beklemek, demokratik hak ve özgürlüklerinden yoksun kalmayı kabullenmekten başka bir anlama gelmemektedir. Bu yüzden de emekçiler için demokrai bir zamanlama sorunu değildir. Demokrasiden vazgeçmekle emekçilerin kazanacakları hiçbir yoktur ve olamaz. Beklemek, demokrasi mücadelesini ertelemek, demokrasi düşmanlarının, "istikrar" çığırtkanlarının ekmeğine yağ sürmektir.

•

Zindanlar Boşalsın İdam Cezaları Kalksın

Baştarafı 2. sayfada

mak, barışı savunmak, kısacası insanca bir yaşam ve mutlu bir gelecek için mücadele etmektir. Sadece Kürt olmak bile zindanlara atılmanın gerekçesi oldu. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı bir bütün olarak hapishaneye dönüştürüldü.

Bu insanlar nasıl mahkûm edildiler? Onlar, ağır işkenceler sonucu alınan düzmece ifadelerle, "**samimi itirafların**" asılsız suçlamalarına dayanılarak, savunma hakları kısıtlanarak, zaman zaman avukatlarıyla bile görüşmeleri engellenerek, göstermelik mahkemelerde savaş hali hükümlerine göre yargılanarak mahkûm edildiler. Askeri mahkemeler, faşist rejimin başı Evren'in bir yeniçeriağası edasıyla mitinglerde kelle istediği bir ortamda ağır cezalar yağdırdılar.

Bizim özgürlüğümüzü ve mutluluğumuzu istedikleri için zindanlara atılan, işkenceyi ve ölümü göze alıp boyun eğmeyen, direnen bu insanlar bizim kardeşlerimizdir, onurumuzdurlar. Onlara sahip çıkmamız gerek. İdam cezası ise uygar ülkelerde kaldırılmış bir cezadır. Toplumun kişiyi ölümle cezalandırması, ondan öç almaktan öteye gitmez ve eğer yanlış bir kararsa, düzeltilmesi artık olanaksızdır. Bu nedenle idam cezasının kaldırılmasını istemek bir insanlık görevidir.

Tüm bunlardan dolayı kampanyaya destek olalım, imza toplayalım. F.Almanya'da güçlü bir desteğin yaratılması için çaba sarfedelim!

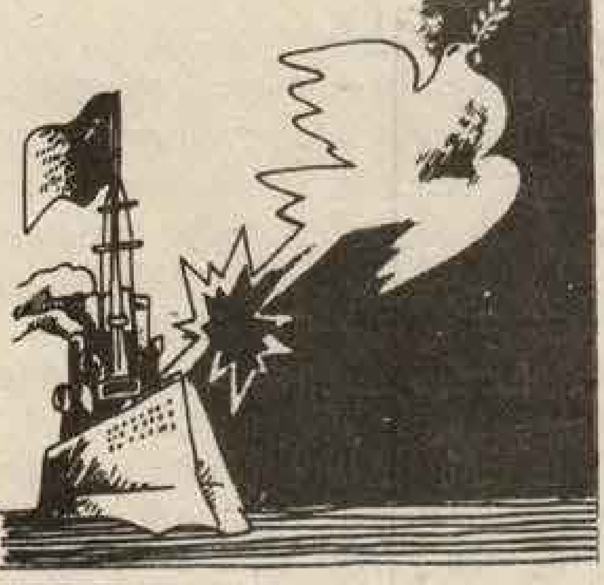
Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİK F.Almanya Komitesi, sizleri bu amaçla düzenlediği dayanışma gecesine katılmaya çağırır!

- Politik tutuklulara özgürlük, genel af!
- İşkenceye son, işkencecilerden hesap sorulsun!
- İdam cezası kaldırılsın

SOL BİRLİK F.Almanya Komitesi

"Halklar Hapishanesi"nden Sovyetler Birliği'ne

Ekim Devrimi, ulusal sorunun demokratik çözümünü sağlayarak uluslar arasında savaş, çatışma, sömürü ve güvensizlik yerine özgürlüğü, eşitliği, işbirliğini, dostluk ve güveni getirdi

Sovyetler Birliği'nin (SSCB) kuruluşunun üzerinden 65 yıl geçti. Bu birlik, ulusal ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Bir öncek dönemin, Çarlık Rusyası'ndaki ulusal baskı, çatışma ve güvensizlik ortamının yerini, ulusların eşitliği, özgürlüğü, gönüllü işbirliği aldı. Sosyalist toplumun oluşturduğu olumlu, uygun koşullarda SSCB'deki tüm uluslar ve ulusal gruplar hızlı bir gelişme aşamasına girdiler. Aradan geçen 65 yıl içinde Sovyet halkları ekonomik, sosyal, kültürel tüm alanlarda göz kamaştırıcı bir gelişme sağladılar ve SSCB tüm insanlık için barışın, gelişmenin bir güvencesi, sağlam ve güçlü kalesi haline geldi.

Ulusal sorunun demokratik ve adil çözümünü başlatan ve böylesine bir birlik için uygun koşulları yaratan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi oldu. Ekim 1917'nin ardından Rusya'da kurulan devrim hükümeti, ilk işlerinden biri olarak Çarlık Rusyası'nın ezilen halkları üzerinde ulusal baskıya son verdi ve bu halkların kendi kadarlerini özgürce belirleme haklarını tanıdı.

Çarlık Rusyası, Lenin'in deyişiyle bir "halklar hapishanesi" idi. Lenin, daha devrim öncesi yıllarda, ulusal sorunun demokratik çözümü için ulusların kaderlerini özgürce belirleme, ayrılıp kendi devletlerini kurma hakkını kararlılıkla savundu. Bolşevik partisi bunu bir program ilkesi haline getirdi ve ulusal zulme ve baskıya karşı savaş açtı. Bu politika aynı zamanda çeşitli ulusların işçileri ve genel olarak halklar arasında güven ve dayanışma duygularını güçlendirecek bir tutum idi. Lenin, aynı zamanda, ulusların serbest rızaya dayanan gönüllü birliğini savundu ve böylesi birliklerin, ulusların ekonomik ve kültürel gelişmesini hızlandırmak ve devrimin kazanımlarını iç ve dış düşmanlara karşı savunmak için çok daha avantajlı olduğunu belirtti.

Ekim Devrimi, imparatorluğun çevre bölgelerinde, ezilen halklar arasında da güçlü bir ulusal uyanış ve devrimci hareketlilik başlattı. Bu ulusların işçi ve köylüleri, yurtsever aydınları, sömürü ve baskı çarkını kırmak, ulusal, egemen devletler kurmak için harekete geçtiler. Rus işçi sınıfının ulusal sorun konusundaki devrimci tutumu, bu halkların Rusya işçi sınıfı ile bağlarını pekiştirdi. Devrim fırtınası ve iç savaş içinde, yabancı müdahalecilere ve iç gericiliğe karşı koymada bu halklar Rus işçi sınıfı ile omuz omuza savaştılar. Bu, aynı zamanda, bu ulusların gönüllü birliğini, Sovyetler Birliği'nin oluşumunun koşullarını da hazırladı.

Devrimden sonra Finlandiya ayrılarak kendi devletini kurdu ve Fin ulusu kaderini bu biçimde özgürce belirledi. Bu Finlandiya ile Rusya ve genel olarak Sovyetler Birliği arasında tarihi, sağlam bir dostluğun, iyi komşuluk ilişkilerinin kurulmasının temeli oldu. Çarlık Rusyası'nın diğer ulusları ise kendi bağımsız devletlerini kürdular, aynı zamanda iç gericiliği, feodal ve burjuva sınıfları yenilgiye uğratarak sosyalist toplumun kuruluşunu başlattılar, sömürü ve baskı düzenine bir tüm olarak son verdiler. Sözkonusu bağımsız cumhuriyetler 1922'nin Aralık ayında, serbest rızalarıyla Sovyetler Birliği'ni oluşturdular.

Sovyetler Birliği'nde yüzü aşkın ulus ve ulusal azınlık yaşıyor. Bunlar 15 Birlik Cumhuriyeti, 20 otonom (özerk) cumhuriyet, 8 özerk bölge ve 10 özerk alt bölge halinde örgütlenmişlerdir.

Birlik cumhuriyetlerinden herbirinin kendi meclisi (halk temsilcileri sovyeti) ve kendi hükümeti var. Birlik cumhuriyetleri ve özerk bölgeler, aynı zamanda SSCB Yüksek Sovyetine temsilci veriyorlar. Sovyet cumhuriyetleri arasında tam bir eşitlik sözkonusudur. Bu cumhuriyetlerden herbiri ayrılma hakkına sahiptir. (Nitekim, önceleri Birlik içinde yeralan Moğolistan Halk Cumhuriyeti, daha sonra kendi isteğiyle ayrılmıştır. Ama Moğolistan'ın SSCB ile iyi ilişkileri ve dayanışması bundan etkilenmedi).

Sovyetler Birliği örneği açık ve somut gösterdi ki, ulusal sorun ulusal baskı ve eşitsizlikten kaynaklanıyor. Bu baskıya son verildiği, ulusların kendi kaderlerini özgürce belirledikleri ve uluslar arasında eşitliğe dayanan demokratik ilişkiler kurulduğu zaman ulusal çatışma ve güvensizlik de son buluyor. Bu çatışma ve güvensizliği yaratan, ulusları karşı karşıya getiren kapitalizmin sömürücü, baskıcı karakteridir.

Sovyet halklarının oluşturduğu gönüllü birlik ise, bu ülkede devrimin kazanımlarını korumanın ve hızlı gelişmenin bir güvencesi oldu. Bu birlik olmadan devrim dış saldırganlara karşı korunamaz, iç savaşta karşı devrime güç yetirilemez, Nazi saldırısı püskürtülemezdi. Bu birlik olmadan, herbiri ekonomik ve kültürel bakımdan başlarda son derece zayıf olan bir çok ulus sosyalizme geçemez, bugünkü güçlü, gelişkin konuma ulaşamazdı. Ulusal kurtuluş hareketlerine, diğer ülkelerdeki devrimlere yeterince maddi ve moral destek sağlanamazdı. Bugün de emperyalizmin saldırgan emellerini frenleyen, sosyalist ülkeler topluluğunun kazanımlarını savunan ve dünyamızda barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerine maddi ve moral alanda destek olan en büyük güç Sovyetler Birliği'dir.

Sovyetler Birliği, bu birliği oluşturan ulusların ve ulusal grupların, geniş bir ülkenin maddi ve moral olanaklarını, deneyini birleştirdi, ortak amaca yöneltti. Özellikle, Çarlık Rusyası'nın bağımlı ve geri kalmış halklarının yaşamında temel bir dönüşüm oldu. Teknik, kültür ve deney bakımından ileri bir durumda olan Rus işçi sınıfı bu halkların örgütlenmesine, bu ülkelerde ekonomik ve bilimsel gelişmeye büyük katkılarda bulundu. Bu katkı, sözkonusu halkların özgür ve yaratıcı emeği ile birleşince, birçoğu devrim öncesinde salt tarım ve çobanlıkla uğraşan, feodal koşullarda yaşayan, hatta feodalizm öncesinin derin izlerini taşıyan bu toplumlar hızlı bir gelişme yoluna girdiler. Böylece, Transkafkasya ve Orta Asya cumhuriyetleri günümüzün gelşikin endüstri bölgelerine dönüştüler. Stepler canlandı. Çöller yer yer sulu tarıma açıldı. Yılın büyük bölümü kar ve buzlarla kaplı bir zamanların ünlü sürgün yeri Sibirya'da şimdi modern kentler ve dev sanayi işletmeleri yükseliyor. Kara ve demiryolları, elektrik, gaz ve petrol nakil hatları ülkeyi bir boydan bir boya örüyor.

Devrim ve onu izleyen yıllarda oluşturulan gönüllü birlik bu halkların sosyal ve kültürel yaşamında da derin değişikliklere yol açtı. Kapitalizm öncesi koşullarda yaşayan bir çok halk doğrudan sosyalizme geçti. Kültür hızla gelişti. Bir yandan her halkın kendi dilinde okullar açıldı, yazılı bir dili olmayan halklar için alfabeler oluşturuldu, diğer yandan yetişkinler eğitimi yoluyla cehalete savaş açıldı. 1950'li yıllara gelindiğinde SSCB'de okuma yazma bilmezlik tüm olarak ortadan kaldırılmış oldu. Bugün tüm Sovyet cumhuriyetleri araştırma enstitüleri ve üniversitelerle donanmıştır. Orta ve yüksek düzeyde öğrenim görmüş Sovyet yurttaşlarının oranı yüzde 80'in üzerindedir. Sovyetler Birliği,-günümüzde dünyanın en büyük mühendis ve bilim adamı grubuna sahip ülkedir.

SSCB'de ulusal dil ve kültürler arasında tam bir eşitlik sağlanmıştır. Her birlik cumhuriyetinde ve otonom cumhuriyette yerli halkın dili eğitim ve öğrenim dilidir. Rusça ise bunun yanısıra öğreniliyor veya kimi eğtim kurumlarında eğitim dili olarak yer alıyor. Her halk kendi anadilini sosyal yaşamda, basın ve yayında, devlet ve kamu kuruluşlarında özgürce kullanıyor. Buna karşılık, yüzü aşkın ulusun ve ulusal azınlığın yaşadığı bu geniş ülkede, Rus dili ortak bir iletiş aracı rolü oynuyor. O, aynı zamada, bilim, teknik ve kültürel alanda Sovyetler Birliği çerçevesinde ve dünya ölçüsünde diğer halkların kültürü ile, bilimsel ve teknik gelişmelerle ilişki kurmak için de bir araç oluyor.

Sovyetler Birliği'ni oluşturan ulusların, ulusal azınlıkların kültürü karşılıklı olarak birbirini etkiliyor ve ülkenin kültür hazinesini çeşitlendirip zenginleştiriyor.

Devrimden bu yana izlenen bu doğru politika sayesinde her ulusun kültürü gelişip serpildi. Düne kadar büyük bir kültür geriliği içinde yaşayan, bir yazı diline sahip olmayan halklar arasında seçkin sanatçılar, dünya çapında ünlü yazarlar yetişti. Kırgız yazarı Cengiz Aytmatof, Dağıstanlı şair Resul Hamzatov bunlardan ikisi. Kürt romanının babası sayılan Ereb Şemo, çocukluğu devrim öncesinde çobanlık ve baskı altında geçen biri idi. Onun da eserleri bugün Rusça'nın yanısıra, Fransızca, Almanca ve Türkçe'ye çevrilmiştir.

Ekim Devrimi, ulusal sorunun demokratik çözümünü sağlayarak uluslar arasında savaş, çatışma, sömürü ve güvensizlik yerine özgürlüğü, eşitliği, işbirliğini, dostluk ve güveni getirdi. Bu, uluslararası ilişkiler bakımından parlak bir örnektir ve sosyalizmin, sosyalist demokrasinin üstünlüğünün bir somutlanışıdır. Bu, aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin bugünkü gelişkinliğinin, gücünün bir nedenidir.

PETROGRAD 1917

**Kışlık sarayda Kerenski,
Smolnide Sovyetler ve Lenin.
Sokakta karanlık
kar
rüzgâr
ve onlar.
Ve onlar biliyorlar ki „O"
„Dün erkendi yarın geç,
vakit tamam bugün!" dedi.
Ve onlar „anladık, bildik" dediler.
Ve onlar hiçbir zaman
bildiklerini böyle müthiş ve mükemmel bilmediler.
Ve onlar,
cepheden dönen süngüleri,
kamyonları, mitralyözleriyle,
hasretleri, ümitleri, mukaddes iştahları
ve karanlığa açılmış gözleriyle yürüyor,
yürüyor onlar kışlık saraya.
Putilovski zavottan bolşevik Kirof:
„— Bugün büyük bir gündür yoldaşlar, diyor,
büyük bir gündür,
ve ihtar ederim ki, çapul yapmak isteyenlere,
artık kışlık saray ve bütün Rusya işçinin ve köylünündür."
Rüzgâr,
kar
ve karanlık.
Onlar karanlık gibi kurnaz
rüzgâr gibi cesur
yürüyor.
Yürüyor onlar kışlık saraya.
Tesviyeci topal Sergey,
„Hey gidi dünya, diyor hey...
Ben 905 te, 10 yaşında geçtim bu yoldan.
En önce iri mazlûm gözlü azize tasvirleri,
yalnayak çocuklarla, kocakarılar
ve uzun saçlı papaz Gapon vardı.
İnsanları ve rüzgârı arkamıza almıştık,
ve karşıda kırmızı pencerede bütün Rusların çarı,
siyah elbisesiyle sapsarı bakıyordu bize.
Ağlıyarak toprağa diz çöktü kadınlar,
ben kaldırmıştım ki elimi istavroz çıkarmak için
birden bire dört nala Kazaklar çıktı karşımıza.
Kazaklar şahlanmış bir at ve kapkara kalpaktı.
Çocuklar bağırışarak serçe kuşları gibi düştü yere,
bir at nalı ezdi benim diz kapağımı."
Ve topal Sergey bacağını sürüyerek
yürüyor Onlarla kışlık saraya.
Rüzgârdır,
kardır
ve karanlıktır hâkim olan manzaraya.
Lehistan cephesinden gelen
köylü İvan Petroviçin gözleri
karanlıkta kedi gözü gibi görüyor.
Kırmızı sakalına tükürüyor
ve „— Eh, Matuşka, diyor,
yeşil başlı ördek gibi toprağı çantaya attık."
Rüzgârın
karın
ve karanlığın altında manzara.
Ve limanda üç bacalı Avrora.
Ateş açtı kışlık saray.
Ateş açtı sütunların arkasından
alyanaklı yunkerlerle, sarışın, şişman orospular.
Tesviyeci topal Sergey
„Hey gidi dünya, dedi, hey
Kerenski kalmış kimlere...
Ve topal bacağının üstünden düştü yere.
Lehistan cephesinden gelen
köylü İvan Petroviç
çok uzaklardaki yağlı, semiz toprağı kedi gözleriyle görüp
ve kırmızı sakalına tükürüp
vecd içinde işletiyor mitralyözü.
Rüzgârın altında
kırmızı tuğladan kışlık saray.
Bolşevik Kirof
„— Yoldaşlar, dedi, tarih,
yani işçi ve köylü sınıfları,
yani kızıl asker,
yani bir meş'ale yakıyoruz,
yoldaşlar hücuma kalkıyoruz" dedi.
Ve Neva nehrinde buzlar kızarırken
Onlar çocuk gibi iştahlı,
rüzgâr gibi cesur
kışlık saraya girdiler.
Demir, kömür ve şeker
ve kırmızı bakır
ve mensucat
ve sevda ve zulûm ve hayat
ve bilcümle sanayi kollarının,
ve küçük ve büyük ve beyaz Rusya ve Kafkasya ve Sibirya
ve Türkistan
ve kederli Volga boylarının
ve şehirlerin bahtı
bir şafak vakti değişmiş oldu.
Bir şafak vakti karanlığın kenarından
karlı çizmelerini Onlar
mermer merdivenlere bastığı zaman,**

1947

Nazım HİKMET